

Taskforce kindermishandeling
en seksueel misbruik

Monitor

Actieplan Kinderen veilig 2012-2016 en Acties Rijk-Samson

November 2014

Taskforce kindermishandeling en seksueel misbruik

Monitor

Actieplan Kinderen veilig 2012-2016 en Acties Rijk-Samson

November 2014

Inhoud

Acties Actieplan Kinderen veilig

Actie 4 Advies over gradaties in aanpak kindermishandeling afgerond

Actie 10 Implementatie screeningsinstrument B-SAFER afgerond

Actie 21 Effectevaluatie tijdelijk huisverbod afgerond

Actie 24 Pilots Signs of Safety afgerond

Actie 25 Hulpaanbod slachtoffers inventariseren en verspreiden afgerond

Acties Rijk Samson

1 Inleiding

In deze najaarsmonitor 2014 kunt u kennis nemen van de stand van zaken van de uitvoering van de verschillende acties in het Actieplan Kinderen veilig 2012 – 2016 en van de acties voortkomend uit het Kabinetsstandpunt met betrekking tot het rapport van de Commissie-Samson voor zover het rijk daarvoor verantwoordelijk is.

De Minister van Veiligheid en Justitie (VenJ) en de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) hebben in september 2012 de Taskforce kindermishandeling en seksueel misbruik in het leven geroepen o.a. om toe te zien op de uitvoering van het Actieplan. Voor deze opdracht heeft de Taskforce een monitor ontwikkeld. Deze wordt halfjaarlijks uitgebracht. Dit is de vijfde monitor.

2 Werkwijze en verslaglegging

Ten behoeve van de najaarsmonitor zijn gesprekken gevoerd met de actiehouders van de departementen.

De stand van zaken van deze monitor gaat tot 20 oktober 2014.

Opbouw verslag

De acties zijn beschreven volgens een vast format. Naast algemene informatie over de actie en de stand van zaken is ook achtergrondinformatie over de actie opgenomen.

Op basis van de stand van zaken van de acties zijn twee stoplichtcoderingen opgenomen. Deze coderingen geven een beeld van de voortgang volgens de planning en de mate waarin aan de beschreven kwaliteitseisen van de actie wordt voldaan. Deze tabel treft u achterin het rapport aan.

3 Analyse, conclusies en aanbevelingen acties Actieplan Kinderen veilig en Rijk-Samson

De najaarsmonitor 2014 geeft de voortgang van de acties uit het Actieplan Kinderen veilig 2012-2016 en Rijk-Samson weer, halverwege de looptijd van het Actieplan.

Het afgelopen half jaar zijn de acties 1,7, Samson-2 en Samson-3 afgerond. Dat brengt het totaal aantal afgeronde acties op negen. Bij de acties 6, 12, Samson-4 en Samson-5 loopt de planning (verder) uit. Het overgrote deel van de acties loopt conform planning. Conclusie is dat de uitvoering van beide documenten gestaag vordert.

Bij een aantal acties is niet tot onvoldoende getoetst of de producten (of het proces) voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen. Dit geldt voor de acties 3, 11,12, Samson-1 en Samson-6.

Bij enkele acties (16, 23 en Samson-1) wordt expliciet effectonderzoek aanbevolen.

Er is in deze monitor een extra kleur aan de stoplichtcoderingen toegevoegd. Het is de kleur blanco die staat voor onvoldoende informatie om een oordeel te kunnen geven over de kwaliteit. Bij de actiepunten 3,11,12, en Samson-6 heeft dit geleid tot een advies om na te gaan of het product, proces of resultaat aan de gestelde kwaliteitseisen voldoet.

De Taskforce heeft in de afgelopen vier monitoren diverse aanbevelingen gedaan, die deels wel maar ook deels niet zijn overgenomen. Ultieme vraag blijft voor de Taskforce in hoeverre de acties leiden tot minder kindermishandeling.

De Taskforce herhaalt zijn eerdere advies om de acties van het rijk onder te brengen in een breed gedragen, samenhangend meerjarenprogramma. De Midterm Review biedt hiervoor een uitstekende gelegenheid. De Taskforce kijkt hier met grote belangstelling naar uit.

4 Acties Actieplan Kinderen veilig

MONITOR

Actie 1

Multidisciplinaire aanpak ondersteunen en evalueren

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VWS

Probleem

Er is onvoldoende inzicht in de meerwaarde van de multidisciplinaire aanpak van kindermishandeling.

Doelstelling

Inzicht in de meerwaarde van de multidisciplinaire aanpak, de werkzame bestanddelen en randvoorwaarden.

Resultaat

Rapport van ZonMw (Zorgonderzoek Nederland en Medische wetenschap) over de meerwaarde van de multidisciplinaire aanpak.

Besluitvorming door de departementen met gemeenten en andere ketenpartners of de multidisciplinaire aanpak brede inzet verdient in Nederland en op welke wijze dat vorm moet krijgen in het nieuwe jeugdstelsel.

Opleverdatum

Medio 2014

Betrokken partijen

ZonMw, Van de Bunt, projectleiders van regionale initiatieven voor multidisciplinaire aanpak van kindermishandeling, vertegenwoordigers van Jeugdzorg NL, VNG, GGZ-NL, politie en ministerie van VenJ.

Kwaliteitseisen

- De projectleiders van de zes regionale initiatieven en vertegenwoordigers van Jeugdzorg Nederland, VNG, GGZ-NL en politie nemen deel aan de begeleidingscommissie voor het monitoren en opstellen van het evaluatierapport.
- De rapportage is gebaseerd op twee metingen van de meerwaarde van de multidisciplinaire aanpak.
- ZonMw organiseert twee uitwisselingsbijeenkomsten (in 2013 en 2014) tussen de initiatieven en andere samenwerkingsverbanden kindermishandeling.

Kosten

Budget is beschikbaar.

Planning

December 2014: In overleg met de VNG wordt beslist of en in welke vorm aanvullende ondersteuning aan gemeenten en organisaties wordt geboden.

B Stand van zaken

Bevindingen

- ZonMw heeft in juni 2014 de eindrapportage opgeleverd. Uit het onderzoek blijkt de meerwaarde van een multidisciplinaire aanpak. Over de doelmatigheid van de ontwikkelde initiatieven doet het rapport geen inhoudelijke uitspraken.
- De eindrapportage is gepresenteerd op drie bijeenkomsten Huiselijk geweld en Kindermishandeling die in september 2014 door de VNG zijn georganiseerd. Onder deelnemers (gemeenten en organisaties) is tijdens de bijeenkomsten getoetst of behoefte is aan een meer praktische toepasbare vorm van ondersteuning op basis van de onderzoeksresultaten om een multidisciplinaire aanpak van kindermishandeling binnen hun regio vorm te geven.
- In reactie op het rapport heeft het kabinet in de voortgangsrapportage Geweld in Afhankelijkheidsrelaties (GIA) van juli 2014

aangegeven met de VNG afspraken te hebben gemaakt over de multidisciplinaire aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling, inclusief de aanpak van seksueel geweld/misbruik.

- De gemeenten hebben geld gekregen van VWS voor een kwaliteitsimpuls aanpak huiselijk geweld. In dat kader gaat de VNG een plan van aanpak maken om samen met partners (w.o. de justitiele keten en zorgverzekeraars) een landelijk dekkende infrastructuur van multidisciplinair aanpak te ontwikkelen.

Borging

-

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

-

Advies

Actie is afgerond. Kan uit de monitor

EXTRA INFORMATIE

Actie 1

Multidisciplinaire aanpak ondersteunen en evalueren

C Achtergrondinformatie

- De Gezondheidsraad (juni 2011) constateert dat er weinig bewezen effectieve behandelmethoden van de gevolgen van kindermishandeling bestaan. 'De versnippering van hulpverlening over diverse instanties belemmert een integrale benadering van diagnostiek en behandeling.'
- In de multidisciplinaire aanpak hebben de knelpunten betrekking op gegevensuitwisseling, protocollen, financiën. Professionals vermoeden dat er wettelijke beperkingen zijn bij gegevensuitwisseling. De financiële vergoeding van de bestede tijd van alle deelnemende professionals aan het casusoverleg is nu niet of nauwelijks geregeld.
- Het enthousiasme voor de multidisciplinaire aanpak in het veld is groot.
- ZonMw heeft namens VWS en VenJ de opdracht aan Van de Bunt Adviseurs verleend om een monitor voor de multidisciplinaire aanpak uit te voeren. Dit onderzoek is per juni 2014 uitgevoerd. Daarnaast faciliteert ZonMw de informatie-uitwisseling tussen regio's over de multidisciplinaire aanpak, ook voor initiatieven die niet geselecteerd zijn voor deelname aan de monitor.
- Er zijn 6 initiatieven die deelnemen aan het onderzoek namelijk Haarlem, Friesland, Amsterdam, Gelderland en Den Haag. Utrecht participeert op eigen kosten.

D Bronnen

Gesprekken

- Medewerkers van de ministeries van VWS en van VenJ

Documenten

- Behandeling van de gevolgen van kindermishandeling (Gezondheidsraad, juni 2011)
- Projecten kindermishandeling (ZonMw, juni 2011)
- Eindrapportage ontwikkeling indicatorenset voor het monitoren en leren van de Academische Werkplaatsen Jeugd (Van de Bunt Adviseurs, februari 2012)
- Voorstel ondersteuning en evaluatie multidisciplinaire aanpak van kindermishandeling (ZonMw, 19 april 2012)
- Gespreksverslag overleg toets multidisciplinaire aanpak kindermishandeling (ZonMw, 24 april 2012)
- Oproep ondersteuning en evaluatie regionale initiatieven multidisciplinaire aanpak kindermishandeling (ZonMw, mei 2012)

Actie 2

Evaluëren regierol gemeenten kindermishandeling

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VWS

Probleem

Er is niet bekend hoe gemeenten hun regierol oppakken ten aanzien van de aanpak kindermishandeling in het kader van de decentralisatie van het jeugdstelsel.

Doelstelling

Zicht krijgen op de vormgeving van de ketenaanpak van kindermishandeling op lokaal niveau, zodat gemeenten gericht ondersteund kunnen worden.

Resultaat

Evaluatierapporten over de regierol van gemeenten

Opleverdatum

Begin 2014 en begin 2015

Betrokken partijen

Transitiecommissie en Transitiebureau

Kwaliteitseisen

Ministerie van VWS stemt de opzet van de evaluatie en de conceptrapportage af met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG).

Kosten

Budget beschikbaar voor de uitvoering van de evaluatierapporten.

Planning

Eerste kwartaal 2015 tweede evaluatierapportage

B Stand van zaken

Bevindingen

Mei 2014 is het eerste evaluatierapport opgeleverd; het is bijgevoegd als bijlage bij de Voortgangsrapportage Geweld in Afhankelijkheidsrelaties (GIA) d.d. 10 juli 2014. Uit de documentenstudie komt naar voren dat gemeenten zich in de afgelopen maanden vooral focusten op de continuïteit van zorg, de financiering en de besluitvorming rond de positionering van de AMHK's op regionaal niveau. Naast de AMHK-vorming blijkt het onderwerp kindermishandeling in de bestudeerde stukken vaak geen afzonderlijk aandachtspunt. Andere gemeentelijke taken in de aanpak van kindermishandeling worden wel genoemd, maar concrete invulling van deze taken moet in de stukken nog vorm krijgen.

Borging

Na de tweede evaluatierapportage aan de orde.

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

Het is onbekend of c.q. hoe de gemeenten de regierol uitvoeren. Dit is zorgelijk, want zij hebben over enkele maanden deze rol.

Advies

De Taskforce adviseert het ministerie van VWS om in overleg met de VNG na te gaan hoe de gemeenten geprikkeld kunnen worden de regierol ten aanzien van de aanpak van kindermishandeling daadwerkelijk ter hand te nemen. Mede afhankelijk van de resultaten van het tweede evaluatierapport adviseert de Taskforce uiterlijk 1 april 2015 acties daarop in gang te zetten.

EXTRA INFORMATIE

Actie 2

Evaluëren regierol gemeenten kindermishandeling

C Achtergrondinformatie

- In het Transitiebureau zijn de VNG en de ministeries van VenJ en van VWS vertegenwoordigd.
- De gemeenten bereiden zich voor op hun regierol ten aanzien van kindermishandeling in het brede kader van het nieuwe stelsel jeugd.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerkers van de ministeries van VWS en van VenJ

Documenten

- TK Voortgangsbrief stelselwijziging jeugd 'Geen kind buiten spel', 21 april 2012 (kenmerk: DJ/PS 3114085)

MONITOR

Actie 3

Internetdossier/handreiking gemeenten aanpak kindermishandeling maken

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VWS

Probleem

Gemeenten geven aan behoefte te hebben aan informatie over de aanpak van kindermishandeling.

Doelstelling

Gemeenten (en professionals) informeren over (hun rol bij) de aanpak kindermishandeling nu en vanaf 1 januari 2015.

Resultaat

Internetdossier met ondersteuningsproducten op www.voordejeugd.nl

Opleverdatum

De website is al bereikbaar; geen deadline voor continue werkzaamheden.

Betrokken partijen

Transitiebureau

Kwaliteitseisen

- Een feedbackgroep bestaande uit gemeenten, Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), Augeo-foundation en de ministeries van VWS en van VenJ geeft aan dat het resultaat bruikbaar is en tegemoet komt aan vragen die leven bij gemeenten.
- Het resultaat past in de sturingsfilosofie van Rijk - Gemeenten.

Kosten

Budget beschikbaar bij Transitiebureau voor 2013

Planning

Continue werkzaamheden tot eind 2014

B Stand van zaken

Bevindingen

Het dossier wordt twee keer per jaar aangevuld en verbeterd aan de hand van de reacties van gemeenten op de factsheets. De eerste update vond plaats in augustus 2014. Het dossier is geactualiseerd en informatie is toegevoegd over onder andere vechtscheidingen.

Borging

Transitiebureau beheert de website.

Aandachtspunten (*risico's, uitvoeringstoets, financiën*)

Door het ontbreken van een feedbackgroep is het onduidelijk of de resultaten voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen, waaronder of deze bruikbaar zijn voor gemeenten en of ze tegemoet komen aan de vragen die bij de gemeenten leven. Ook anders dan via een feedbackgroep is dit niet getoetst.

Advies

De Taskforce adviseert het ministerie van VWS uiterlijk 1 januari a.s. over te gaan tot oprichting van een feedbackgroep dan wel de resultaten op andere wijze te toetsen aan de gestelde kwaliteitseisen

EXTRA INFORMATIE

Actie 3

Internetdossier/handreiking gemeenten aanpak kindermishandeling maken

C Achtergrondinformatie

- In het Transitiebureau zijn de VNG en de ministeries van VenJ en van VWS vertegenwoordigd.
- Jeugdzorg staat aan de vooravond van een omvangrijke transitie. Binnen de stelselwijziging zorg voor jeugd komt de gehele verantwoordelijkheid voor de aanpak kindermishandeling bij de gemeenten te liggen. Duidelijkheid over de rol en taakverdeling en het borgen van kwaliteit is een basisvoorwaarde voor het welslagen van deze transitie.
- Er komt informatie op de website over o.a. samenwerking in de keten, Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK), zorg/hulpaanbod voor slachtoffers en best practices (onder meer over opvoedondersteuning).
- Een feedbackgroep van gemeenten, VNG, Augeo-foundation en de ministeries van VenJ en van VWS bewaakt de toegevoegde waarde van het internetdossier voor gemeenten.

D Bronnen

Gesprekken

- Medewerkers ministerie van VWS

Documenten

- Behandeling van de gevolgen van kindermishandeling (Gezondheidsraad, juni 2011)
- Voortgangsbrief stelselwijziging jeugd 'Geen kind buiten spel' (VWS; april 2012)
- Factsheet Hoofdlijnen concept Jeugdwet (VenJ & VWS; juli 2012)

Actie 5

Prevalentieonderzoek 2015

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VWS

Probleem

Onvoldoende informatie beschikbaar over hoe vaak kindermishandeling voorkomt. Het meest recente onderzoek is van 2011. Daarom is periodieke actualisatie nodig.

Doelstelling

Inzicht krijgen in de aard en omvang van kindermishandeling in 2015.

Resultaat

Onderzoek met prevalentie gegevens van mishandelde kinderen in Nederland in 2015.

Opleverdatum

2016

Betrokken partijen

-

Kwaliteitseisen

Nader te bepalen.

Kosten

VWS heeft budget gereserveerd.

Planning

- Oktober 2014 start marktconsultatie prevalentieonderzoek
- Januari 2015 marktconsultatie afgerond
- Januari-juni proces van aanbesteding tot gunning
- Juli 2015 start prevalentieonderzoek
- Uiterlijk 1 juli 2016 oplevering prevalentierapport

B Stand van zaken

Bevindingen

De planning is aangepast. Voorbereidingen voor de marktconsultatie zijn gestart.

Borging

-

Aandachtspunten (*risico's, uitvoeringstoets, financiën*)

Bij een beperkte reikwijdte van de prevalentiestudie is het niet mogelijk om de voortgang en effectiviteit van de aanpak van kindermishandeling over de jaren heen te kunnen vergelijken.

Advies

De Taskforce adviseert het ministerie van VWS een uitgebreide reikwijdte van het prevalentieonderzoek.

EXTRA INFORMATIE

Actie 5

Prevalentieonderzoek 2015

C Achtergrondinformatie

- Dit onderzoek zal de derde prevalentie studie zijn naar de aard en omvang van kindermishandeling. In 2005 en 2010 zijn de Nationale Prevalentie studies Mishandeling van Kinderen en Jeugdigen (NPM) uitgevoerd.
- Nog niet is besloten of het onderzoek grootschalig zal worden opgepakt zoals in 2010, of dat er een beperkter onderzoek plaatsvindt en in 2020 weer een uitgebreider onderzoek.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerker van ministerie van VWS

Documenten

- Prevalentieonderzoek Kindermishandeling in Nederland anno 2005 (Universiteit Leiden, 2007)
- Tweede Prevalentieonderzoek Kindermishandeling in Nederland anno 2010 (Universiteit Leiden, 2011)

Actie 6

Effecten Signs of Safety inventariseren

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VWS

Probleem

Signs of Safety wordt toegepast in de praktijk. Er is geen inzicht in de effectiviteit van Signs of Safety in Nederland.

Doelstelling

Inzicht in de meerwaarde en kwaliteit van de inzet van Signs of Safety.

Resultaat

Een onderzoeksrapport waarin de effecten van Signs of Safety beschreven worden.

Opleverdatum

Juni 2015

Betrokken partijen

ZonMw

Kwaliteitseisen

Het onderzoek en de toegepaste methode dienen van goede kwaliteit te zijn, te beoordelen door onafhankelijke experts. Om dit te borgen zijn de uitvraag en de beoordeling van onderzoeksvoorstellen opgenomen in het programma van ZonMw.

Kosten

Financiering beschikbaar vanuit het onderzoeksbudget van ZonMw.

Planning

- 1 december 2014: voortgangsverslag van beide projecten
- Maart 2016: oplevering eindrapportage

B Stand van zaken

Bevindingen

Er zijn twee onderzoek aanvragen gehonoreerd door ZonMw. Dit zijn het onderzoek naar de werkzaamheid van Signs of Safety in de jeugdzorg ('Empowered door Signs of Safety?') door TNO en het Nederlands Jeugdinstuut en het onderzoek naar een eigen kracht bevorderende methodiek ('Jeugdbescherming van klacht naar kracht') door jeugdbescherming van Bureau Jeugdzorg Stadsregio Rotterdam. Beide projecten lopen van 1 december 2013 tot 1 december 2015.

Borging

-

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

De planning heeft een jaar vertraging opgelopen.

Advies

Geen advies

EXTRA INFORMATIE

Actie 6

Effecten Signs of Safety inventariseren

C Achtergrondinformatie

- Zie de website van ZonMW voor meer informatie over de twee onderzoeken: <http://www.zonmw.nl>
- Het doel van het onderzoek is vast te stellen in hoeverre het gebruik van Signs of Safety bijdraagt aan het verminderen van kindermishandeling doordat het eigen netwerk wordt ingeschakeld. Het aantal zwaardere zorgindicaties en kinderschermingsmaatregelen zou daarmee op termijn mogelijk kunnen afnemen.
- De in Australië ontwikkelde benadering Signs of Safety wordt door diverse partijen als een succesvolle benadering beschouwd van gezinnen waar kindermishandeling voorkomt. Het doel van de benadering Signs of Safety is om samen met de ouders een afdwingbaar en controleerbaar veiligheidsplan voor het kind op te stellen. De positie van het slachtoffer wordt versterkt doordat het eigen netwerk rond het kind wordt ingeschakeld. Verder ligt de nadruk op het benutten van de sterke punten in de omgeving van het kind.
- Verschillende organisaties, zoals Centra voor Jeugd en Gezin, zijn gestart met het toepassen van deze benadering. Het enthousiasme voor deze benadering is in het veld groot.
- Signs of Safety past in het uitgangspunt van het nieuwe stelsel voor de jeugdzorg dat meer uitgaat van de eigen mogelijkheden (eigen kracht) van jeugdigen en hun ouders, met inzet van hun sociale netwerk. .

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerker van ministerie van VWS

Documenten

-

Actie 7

Ouders en kinderen digivaardig & digitalert maken

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VWS

Probleem

Het ontbreken van een specifieke aanpak van kindermishandeling en met name seksueel misbruik en kinderpornografie binnen de digitale wereld.

Doelstelling

De risico's op seksueel misbruik via internet te minimaliseren, door kinderen en ouders te ondersteunen met kennis en informatie.

Resultaat

- Inventarisatie van beschikbare kennis over groepen kinderen en jongeren die extra kwetsbaar zijn voor seksueel misbruik in de digitale wereld
- Onderwijspersoneel is via nieuwsbrieven geïnformeerd over (on)veiligheid van internet voor jongeren (sexting, doorsturen van kinderpornografisch beeldmateriaal)
- Besluit onderwerp onder te brengen bij Deltaplan Mediaopvoeding.

Opleverdatum

December 2014

Betrokken partijen

Afstemming met de Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Misbruik tegen Kinderen (NRM) en ministerie van OCW

Kwaliteitseisen

Het ministerie van VWS stemt de bruikbaarheid en uitvoerbaarheid van eventuele acties af met de NRM en andere betrokken partijen.

Kosten

Budget beschikbaar.

Planning

Uitvoering van het Deltaplan Mediaopvoeding van het Nederlands Jeugdinstituut in 2014

B Stand van zaken

Bevindingen

In augustus 2014 heeft het Centrum School en Veiligheid met ondersteuning van het ministerie van OCW een 'veiligheidsspecial' over het thema seksueel overschrijdend gedrag onder scholen verspreid. Voor scholen die met dit thema aan de slag willen, is een toolkit beschikbaar gesteld. Dit om professionals handvatten te bieden om preventief en curatief te kunnen werken rond seksueel overschrijdend gedrag van kinderen en jongeren in de schoolsetting.

Borging

-

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

-

Advies

Actie is afgerond. Kan uit de Monitor.

EXTRA INFORMATIE

Actie 7

Ouders en kinderen digivaardig & digitalert maken

C Achtergrondinformatie

- In het verdrag van Lanzarote (25 oktober 2007) is het recht van kinderen op bescherming tegen exploitatie en seksueel misbruik expliciet vastgelegd. Recent onderzoek, zoals het rapport over kinderpornografie van de NRM, geeft aan dat de bescherming van kinderen tegen seksueel geweld extra aandacht behoeft. In de ketenaanpak van kindermishandeling wordt er naast de aandacht voor seksueel misbruik ook aandacht gegeven aan kinderpornografie.
- De NRM concludeert (o.a.) dat het ministerie van VWS zich meer moet richten op het voorkomen en signaleren van seksueel misbruik in de digitale wereld.
- De wereld van de digitale media biedt niet alleen kansen voor kinderen, maar ook risico's. Zoals het al dan niet per ongeluk of zelf gezocht geconfronteerd worden met online seksueel gedrag, kinderpornografie of een fenomeen als 'grooming'. Grooming is het benaderen van kinderen door pedofielen met als uiteindelijk doel het mogelijk maken van seksueel contact, door de seksuele drempels en remmingen van het kind te verlagen.
- Momenteel zijn er het jongerenmeldpunt, de website www.mediawijzer.net en de meldknop op sites waarmee kinderpornografie gemeld kan worden.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerkers van ministerie van VWS

Documenten

- Rapport over Kinderpornografie van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel (oktober 2011)
- Barrièremodel Kinderporno; barrières en interventies ten behoeve van de aanpak kinderporno (politie; oktober 2011)
- TK 2011-2012, 31015, Nr. 68

Actie 8

Helpdesk Stop it now ondersteunen

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VWS

Probleem

Kansrijk initiatief komt niet van de grond zonder subsidie in de opstartfase.

Doelstelling

Subsidie voor dit initiatief. Dit draagt bij aan het voorkomen dat potentiële daders ook werkelijk daders worden.

Resultaat

Subsidieverlening voor de start van de helpdesk 'Stop it now'.

Opleverdatum

Subsidie in 2012; extra subsidie zomer van 2013; extra subsidie 2014

Betrokken partijen

De Waag (ambulant forensisch centrum), de uitvoerder van het project 'Stop it now'.

Kwaliteitseisen

Subsidievoorwaarden VWS.

Kosten

Budget was beschikbaar.

Planning

-

B Stand van zaken

Bevindingen

- In de zomer van 2014 heeft de Taskforce kindermishandeling en seksueel misbruik met de Waag, Zorgverzekeraars Nederland en de VNG gezocht naar structurele financiering van de helpdesk. Dit bleek (nog) niet mogelijk.
- VenJ en VWS hebben toegezegd in de periode 2015-2017 eventuele tekorten aan te vullen tot max. € 67.600 per jaar.

Borging

De borging zal afhankelijk zijn van het vinden van nieuwe financiële bronnen na 2017.

Aandachtspunten (*risico's, uitvoeringstoets, financiën*)

Er is (nog steeds) geen structurele financiering.

Advies

Indien de departementen van mening zijn dat dit initiatief structureel gefinancierd moet worden dan adviseert de Taskforce het ministerie van VWS om begin 2017 met potentiële financiers en relevante partijen opnieuw om de tafel te gaan zitten om tot structurele financiering te komen.

EXTRA INFORMATIE

Actie 8

Helpdesk Stop it now ondersteunen

C Achtergrondinformatie

- Naar aanleiding van een succesvol programma 'Stop it now' uit het Verenigd Koninkrijk zijn het Meldpunt Kinderpornografie op internet en het ambulantly forensisch centrum De Waag gestart met de ontwikkeling van een Nederlandse versie van dit programma.
- Stop it now voorziet in een laagdrempelige telefoonlijn waartoe (potentiële) downloaders van kinderpornografie, pedofielen en ongeruste omstanders zich kunnen wenden voor advies en/of hulpverlening.
- De helpdesk is in Nederland in april 2012 officieel geopend.
- Het ambulantly forensisch centrum De Waag monitort de voortgang en de effecten van de helpdesk.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerkers van ministerie van VWS en van VenJ

Documenten

- Rapport over Kinderpornografie van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel (oktober 2011)
- Barrièremodel Kinderporno; barrières en interventies ten behoeve van de aanpak kinderporno (politie; oktober 2011)
- TK 2011-2012, 31015, Nr. 68
- Folder over helpdesk 'Stop it now'

Actie 9

Strafmaatrichtlijn kindermishandeling

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VenJ

Probleem

Er is geen uniforme afdoening bij zaken van kindermishandeling, waardoor daders ongelijk worden behandeld.

Doelstelling

Uniformiteit in afdoening.

Resultaat

Ingevoerde strafmaatrichtlijn kindermishandeling

Opleverdatum

1 juli 2013

Betrokken partijen

Openbaar Ministerie (OM), politie en Reclassering Nederland

Kwaliteitseisen

- De strafmaatrichtlijn houdt rekening met verschil in gradaties en ernst van kindermishandeling;
- De strafmaatrichtlijn gaat in op het toepassen van gedragsinterventies bij kindermishandeling als bijzondere voorwaarde.

Kosten

Niet van toepassing.

Planning

- Januari 2015 treedt de richtlijn in werking.
- Eind 2015 evalueert de commissie huiselijk geweld van het OM de richtlijn met het oog op eventuele aanpassingen

B Stand van zaken

Bevindingen

De conceptversie van de richtlijn is gereed en wordt door het OM via een formele consultatie ronde voorgelegd aan alle betrokken partijen.

Borging

-

Aandachtspunten (*risico's, uitvoeringstoets, financiën*)

-

Advies

Geen advies

EXTRA INFORMATIE

Actie 9 Strafmaatrichtlijn kindermishandeling

C Achtergrondinformatie

- Er bestaat geen richtlijn voor strafvordering bij zaken van huiselijk geweld, met uitzondering van het strafverzwarringsartikel 304 wetboek van Strafrecht.
- Met een strafmaatrichtlijn kan een uniformere toepassing van de strafvordering plaatsvinden bij de aanpak van kindermishandeling. Dit geldt eveneens voor de toepassing van (gedrag)interventies als bijzondere voorwaarden bij sancties.
- Het opstellen en toepassen van een richtlijn is complex vanwege interpretatievragen (bijvoorbeeld de mate van ernst van het letsel bij het schudden van een baby).

D Bronnen

Gesprekken

- Medewerker van ministerie van VenJ

Actie 11

Stimuleren gedrags- en zorginterventies

A Algemene informatie

Actiehouder

Reclassering Nederland

Probleem

Er is geen gedragsinterventie voor partnergeweld die op kwaliteit is getoetst.

Doelstelling

Het verminderen van partnergeweld door gedragsverandering.

Resultaat

Een kwalitatief voldoende interventie (naamgeving = BORG) voor partnergeweld.

Opleverdatum

1 januari 2014

Betrokken partijen

Ministerie van VenJ

Kwaliteitseisen

- In de theoretische handleiding van de BORG staan de inhoudelijke doelen en de kwaliteitseisen beschreven, die met de interventie worden bereikt.
- De training dient aantoonbaar bij te dragen aan het bereiken van het stoppen/terugdringen van geweld, vergroten van het inzicht in de oorzaken, aanleidingen van het geweld en het aanleren van nieuwe strategieën voor conflicthantering.

Kosten

Het ministerie van VenJ geeft subsidie voor de ontwikkeling van de interventie en het toetsen in de pilotfase.

Planning

- Vanaf december 2014 worden trainers (bij)geschoold in de toepassing van de BORG, mits er voldoende aanmeldingen zijn.
- Zodra per regio voldoende trainers beschikbaar zijn en voldoende aanmeldingen, start de uitvoering van de training.
- December 2014 beslissing over de financiering van de BORG door VenJ neergelegd in de subsidiebrief 2015 (conform de huidige procedure).

B Stand van zaken

Bevindingen

- Evaluatie van de pilot is recent afgerond. Uit de evaluatie is gebleken dat in sommige regio's de BORG een goede aanvulling is op het aanbod van interventies. In regio's waar de instroom achter liep werd door regionale afspraken tussen ketenpartners over de aanpak van huiselijk geweld meer gebruik gemaakt van andere interventies, zoals forensische zorg.
- De BORG wordt uitgevoerd door Reclassering Nederland in die regio's waarin behoefte is aan een dergelijke interventie, op basis van regionale afspraken tussen ketenpartners over de aanpak van huiselijk geweld. In andere regio's worden interventies vanuit de forensische zorg ingezet voor de aanpak van huiselijk geweld.

Borging

-

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

Het is onduidelijk of c.q. in hoeverre aan de kwaliteitseisen wordt voldaan.

Advies

De Taskforce adviseert het ministerie van VenJ uiterlijk 1 jaar na invoering van BORG te onderzoeken of c.q. in hoeverre BORG leidt tot het verminderen van partnergeweld.

EXTRA INFORMATIE

Actie 11

Stimuleren gedrags- en zorginterventies

C Achtergrondinformatie

- Er is ook sprake van kindermishandeling als een kind getuige is van partnergeweld.
- Met inwerkingtreding van de Wet voorwaardelijke sancties op 1 april 2012 wordt het opleggen van bijzondere voorwaarden bij sancties, waaronder ook zorg, mogelijk gemaakt.
- Er is geen gedragsinterventie voor partnergeweld die voldoet aan de kwaliteitscriteria van de Erkenningscommissie Gedragsinterventies.
- Voor deze doelgroep (daders van partnergeweld) is wel aanbod binnen de forensische zorg beschikbaar. Voor de 'lichtere zaken' heeft de reclassering de bestaande terugval-preventietraining huiselijk geweld doorontwikkeld tot de BORG. Deze interventie is gericht op preventie van escalatie en het motiveren voor behandeling.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerkers van ministerie van VenJ

Documenten

- TK 2011-2012, 28345, Nr. 116

Actie 12

Verbetering zicht op voorgeschiedenis kindermishandeling

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VenJ

Probleem

Onvoldoende kennisdeling tussen betrokken instanties over de voorgeschiedenis van kindermishandeling. Focus ligt op de (vermeende) dader van kindermishandeling (die bijvoorbeeld in een nieuw gezin opnieuw kinderen zou kunnen mishandelen).

Doelstelling

Verbeteren van de kennisdeling ('warme' overdracht van informatie) bij betrokken instanties over de voorgeschiedenis van kindermishandeling om recidive te voorkomen of de kans te verkleinen.

Resultaat

Stappenplan/procesbeschrijvingen en werkafspraken waarin is opgenomen door wie, wanneer en hoe informatie moet worden gedeeld en wanneer sprake is van een risico van recidive van kindermishandeling.

Opleverdatum

2e kwartaal 2015

Betrokken partijen

VenJ, VWS, Raad voor de Kinderbescherming, Jeugdzorg Nederland, politie en Reclassering Nederland, VNG.

Kwaliteitseisen

- De procesbeschrijvingen gebaseerd op een participatiemodel, worden participatief opgesteld met vertegenwoordigers van relevante veldpartijen (Reclassering, Jeugdzorg Nederland, Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK), Raad voor de Kinderbescherming, VNG, Jeugdgezondheidszorg)
- Het stappenplan/de procesbeschrijvingen en werkafspraken zijn praktisch en uitvoerbaar.

Kosten

-

Planning

November 2014 besluitvorming op directieniveau over de start van een ontwikkelings-traject procesbeschrijvingen en keuze voor pilot of gefaseerde invoering

B Stand van zaken

Bevindingen

Als gevolg van een aantal wijzigingen in de aanpak en samenstelling van de werkgroep is vertraging opgelopen. De planning is daarmee met een jaar vertraagd.

Borging

-

Aandachtspunten (*risico's, uitvoeringstoets, financiën*)

Het is onduidelijk of het stappenplan en de procesbeschrijvingen praktisch uitvoerbaar zijn.

Advies

De Taskforce adviseert VenJ uiterlijk 1 mei 2015 na te gaan of c.q. in hoeverre aan de kwaliteitseis 'het stappenplan/de procesbeschrijvingen zijn praktisch en uitvoerbaar' is voldaan.

EXTRA INFORMATIE

Actie 12

Verbetering zicht op voorgeschiedenis kindermishandeling

C Achtergrondinformatie

- Onder voorzitterschap van het ministerie van VenJ is in 2012 een werkgroep gevormd met vertegenwoordigers vanuit het AMK, Jeugdzorg, politie, ministerie van VWS en justitiële partners. Hierin is een voorstel ontwikkeld waarin verdachten en daders van zedendelicten en ernstige geweldsdelicten beter gevolgd kunnen worden.
- De werkgroep onderzoekt wie en hoe proactief informatie over veroordeelden aan professionals (zoals het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling) moet overdragen.
- De gevoeligheid bij informatie-uitwisseling wordt als groot ervaren en het in de praktijk brengen van samenwerking tussen partijen wordt als een zaak van lange adem en daardoor als lastig ervaren. De zogenaamde 'warme' informatie-uitwisseling wordt als kritische succesfactor gezien. Het digitaal/op papier uitwisselen is vaak lastiger. Belangrijk hierbij is ook de verbinding met de doorontwikkeling van de Veiligheidshuizen. Door triage en heldere voorwaarden over het ontvangen en geven van informatie kan tot een juiste selectie van zaken worden gekomen. Zo kan de juiste informatie met de juiste partijen worden gedeeld en een adequate aanpak in gang worden gezet.
- De Wet meldcode en de verplichte kindcheck voor Reclassering, het wetsvoorstel inzake langdurig toezicht en de wetswijzigingen in de Verwijs Index Risico Jongeren hebben naar verwachting een positief effect op het verbeteren van kennisdeling.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerkers van het ministerie van VenJ

Documenten

- Rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid 'Over de fysieke veiligheid van het jonge kind' (januari 2011)
- TK 2010-2011, 31839, Nr.80
- Startdocument werkgroepen versterking kinderveiligheid (VenJ & VWS, maart 2011)
- TK Voortgangsbrief Jeugdzorg, 7 juli 2011 (kenmerk j/gj-3067145)

Actie 13

Publiekscampagne

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VWS

Probleem

Omstanders, buren en kennissen ondernemen geen actie als zij zorgen hebben over de veiligheid van het kind of als zij kindermishandeling vermoeden.

Doelstelling

Burgers in staat stellen om signalen te herkennen en over te gaan tot actie.

Resultaat

Publiekscampagne 'Geweld in huiselijke kring'

Opleverdatum

Periode van 2012 tot 2015

Betrokken partijen

Ministerie van Algemene Zaken

Kwaliteitseisen

- Een representatieve groep burgers test de campagne- uitingen vooraf.
- Campagne wordt geëvalueerd.
- Campagne voldoet aan de campagnerichtlijnen van het ministerie van AZ.

Kosten

Budget is beschikbaar.

Planning

- De campagne loopt continue door in 2014
- In november 2014 start de deelcampagne rond vechtscheidingen
- Eind december 2014 nameting effectonderzoek
- Begin 2015 verschijnen de rapporten van de effectonderzoeken
- In 2015 evaluatie van totale campagne

B Stand van zaken

Bevindingen

- De campagne met als doelstelling gedragsverandering loopt sinds 2012; ieder jaar zijn (en worden) accenten gelegd in andere deelactiviteiten.
- Het plan van aanpak voor de campagne 2014 is opgesteld. Onderdeel hiervan is een deelcampagne gericht op jongeren die in oktober 2014 van start is gegaan. Gekozen is voor een innovatieve nieuwe campagne met inzet van vloggers (videobloggers). Effectonderzoek voor de overallcampagne is gestart met voormeting in de zomer en nameting eind december 2014.
- Uit het effectonderzoek naar de campagne geweld in huiselijk kring blijkt een stabilisering van de effecten. Zo vindt driekwart tot acht op de tien dat je mag ingrijpen of hulp moet inschakelen bij een vermoeden van geweld in huiselijke kring. En vindt een vergelijkbaar aandeel het ook vanzelfsprekend om actie te ondernemen bij dit vermoeden.
- De campagnes zijn tot nu toe goed gewaardeerd. De bekendheid van het algemene publiek m.b.t. de campagnes is groot. Dit alles is terug te vinden via de link: <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/campagnes/documenten-en-publicaties/jaarverslagen/2014/05/21/jaarevaluatie-campagnes-rijksoverheid-2013.html>

Borging

Niet van toepassing

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

-

Advies

Geen advies

EXTRA INFORMATIE

Actie 13 Publiekscampagne

C Achtergrondinformatie

- De campagne kindermishandeling is onderdeel van de brede campagne 'Geweld in huiselijke kring'.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerker van ministerie van VWS

Actie 14

Implementatie Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VWS

Probleem

Professionals die beter over de meldcode geïnformeerd en ondersteund zijn.

Doelstelling

Beter over de meldcode geïnformeerde en ondersteunde professionals.

Resultaat

Informatietraject; campagnes om organisaties en zelfstandige professionals (in de sectoren gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en justitie) te informeren over verplichtingen Wet meldcode en toe te leiden naar reeds ontwikkelde toolkit op www.meldcode.nl

Opleverdatum

Oktober 2013

Betrokken partijen

Ministeries van VenJ, van OCW en van SZW en de zes sectoren.

Kwaliteitseisen

- Het basismodel voor de meldcode en de producten in de toolkit worden voorgelegd aan en besproken met het intersectoraal kennisnetwerk (vertegenwoordigers van relevante branche- en beroepsverenigingen). De input van het netwerk op de wijzigingen in de toolkit wordt verwerkt alvorens de vernieuwde toolkit wordt gepubliceerd.
- Het intersectoraal kennisnetwerk met vertegenwoordigers van relevante branche- en beroepsverenigingen test de campagne.
- Om het effect van de campagne 'Zet de meldcode nu in' te meten voert een extern bureau een voor-en nameting uit. Voor de effectmeting is de 'zilveren standaard' gebruikt.
- De kwaliteitseisen voor de Quick Scan worden begin 2015 opgesteld.

Kosten

Budget is beschikbaar.

Planning

In de tweede helft van 2015 Quick scan naar praktijkervaringen van werken met een meldcode

B Stand van zaken

Bevindingen

De meldcode App is ontwikkeld en in gebruik genomen. Een update van de Meldcode App is in maart 2014 verschenen en beschikbaar in de appstore. Deze versie is o.a. uitgebreid met de kindcheck en de Wegwijzer signalerings- en risicotaxatie-instrumenten.

Borging

- De inspecties onderwijs resp. jeugd en IGZ zien vanaf 2014 erop toe dat de desbetreffende organisaties beschikken over een meldcode.
- Gemeenten dienen toezicht te houden in de sectoren maatschappelijke ondersteuning en kinderopvang. De gemeenten bepalen zelf de wijze waarop het toezicht plaatsvindt.

Aandachtspunten (*risico's, uitvoeringstoets, financiën*)

-

Advies

Geen advies.

EXTRA INFORMATIE

Actie 14

Implementatie Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

C Achtergrondinformatie

- De wet verplicht organisaties en professionals in de gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en justitie om te beschikken over een meldcode. Het doel van de verplichte meldcode is professionals te ondersteunen bij het signaleren van en handelen bij (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling, zodat het geweld eerder stopt en onder andere meer kinderen in beeld (en behandeling) komen.
- Het verplichten van meldcodes kan een nuttige bijdrage leveren aan de aanpak van kindermishandeling. Uit onderzoek is gebleken dat professionals die werken met een meldcode drie maal zo vaak ingrijpen als professionals die deze meldcode niet voorhanden hebben.
- De meldcode bevat een stappenplan dat aan professionals duidelijk maakt wat te doen bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Organisaties moeten ook de kennis en het gebruik hiervan bevorderen. De Inspectie voor de Gezondheidszorg, Inspectie Jeugdzorg, onderwijsinspectie en gemeenten hebben de taak om de wet te controleren en te handhaven.
- Het basismodel van de meldcode onderscheidt 5 stappen:
  - Stap 1: in kaart brengen van signalen.
  - Stap 2: overleggen met een collega en eventueel raadplegen van het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling, Steunpunt Huiselijk Geweld of een deskundige op het gebied van letselduiding.
  - Stap 3: gesprek met de cliënt.
  - Stap 4: wegen van het geweld of de kindermishandeling en bij twijfel verplicht raadplegen van Advies- en Meldpunt Kindermishandeling of Steunpunt Huiselijk Geweld.
  - Stap 5: beslissen om hulp te organiseren of melden.
- Dit stappenplan is een algemene schets. Organisaties en/of professionals moeten het stappenplan aanvullen zodat het passend is voor de omgeving waarbinnen het gebruikt wordt.
- Alleen het ontwikkelen van een meldcode is niet voldoende, het moet ook worden gebruikt. Professionals krijgen van het ministerie van VWS ondersteuning bij het invoeren van een meldcode met behulp van een toolkit. Vrijwilligersorganisaties zijn niet verplicht om een meldcode op te stellen. Wel komt er in de toolkit een handleiding voor vrijwilligersorganisaties die op eigen initiatief een meldcode willen invoeren.
- In 2010 en 2011 zijn twee campagnes gevoerd om organisaties te informeren over de komst van de Wet meldcode. Het ministerie van VWS informeert professionals en organisaties via nieuwsbrieven en een website.
- Van november 2012 t/m maart 2013 heeft de campagne 'Zet de meldcode nu in!' plaatsgevonden.
- Op 1 februari 2013 zijn vier moties aangenomen uit de Tweede Kamer en hierdoor zijn de stappen van de meldcode aangevuld (zie bovenstaande). De moties gaan over het raadplegen van het AMK en SHG als minimumeis, het inschakelen van forensisch-pediatrie expertise als optie, het verplicht stellen van het ouderprotocol Haaglanden en het borgen van oudermeldingen.
- De verplichte uitwisseling van informatie tussen het AMK en SHG is in de wet opgenomen. Er zijn diverse mogelijkheden voor gemeenten om toezicht te houden in de sectoren. Ze kunnen de meldcode opnemen als subsidievoorwaarde of mee laten sturen met het jaarverslag. De gemeenten kunnen een vragenlijst uitzetten onder organisaties conform inspecties of ze kunnen steekproefsgewijs bij organisaties langsgaan.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerker van ministerie van VWS

Documenten

- www.meldcode.nl

Actie 15

Aanscherpen van signalering- en risicotaxatieinstrumenten

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VWS

Probleem

Professionals zijn onvoldoende in staat om veiligheidsrisico's bij jonge kinderen te signaleren en/of te beoordelen.

Doelstelling

Professionals helpen bij het inschatten en wegen van acute onveiligheid en risico's van onveiligheid bij jonge kinderen.

Resultaat

Wegwijzer met kernvragen voor signalering en risicotaxatie, informatie over instrumenten en een signalenlijst.

Opleverdatum

1 juni 2013

Betrokken partijen

Vertegenwoordigers vanuit jeugdzorg, jeugdgezondheidszorg en medici.

Kwaliteitseisen

- Een te selecteren groep professionals (kinderopvang, leerkracht, huisarts) geeft in de testfase aan dat de wegwijzer(app) bruikbaar is en professionals helpt bij het signaleren van kindermishandeling en het taxeren van risico's.
- De wegwijzer is ingebed in de implementatie van de meldcode door professionals.

Kosten

Budget is beschikbaar.

Planning

Derde kwartaal 2015 Quickscan naar bruikbaarheid en effectiviteit van de meldcode-App.

B Stand van zaken

Bevindingen

De wegwijzer is opgenomen in de meldcode App en deze App is inmiddels opgeleverd.

Borging

De borging van het gebruik van de wegwijzer door professionals ligt bij de koepels, en loopt mee in het informatietraject van de meldcode.

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

-

Advies

Geen advies

EXTRA INFORMATIE

Actie 15

Aanscherpen van signalering- en risicotaxatieinstrumenten

C Achtergrondinformatie

- Het ministerie van VWS heeft begin 2012 een werkgroep van medewerkers van VWS, medici en vertegenwoordigers vanuit jeugdzorg en jeugdgezondheidszorg voor deze actie in het leven geroepen.
- De werkgroep heeft de oorspronkelijke opdracht anders ingevuld. Er is geen nieuw basisinstrument ontwikkeld voor signalering en risicotaxatie dat bruikbaar is voor alle beroepsgroepen, maar er zijn drie kernvragen bepaald die toepasbaar zijn op alle beroepsgroepen. Daarna volgt een verwijzing naar beroeps specifieke instrumenten.
- Het ontwikkelen van een wegwijzer met kernvragen voor signalering en risicotaxatie en informatie over instrumenten is een aanvulling op de oorspronkelijke opdracht.
- De wegwijzer wordt door de werkgroep ontwikkeld met inzet van de deskundigheid van het Nederlands Jeugdinstituut en was eind 2012 gereed.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerker van ministerie van VWS

Documenten

- Rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid 'Over de fysieke veiligheid van het jonge kind' (januari 2011)
- TK 2010-2011, 31839, Nr.80
- TK Voortgangsbrief Jeugdzorg, 7 juli 2011 (kenmerk j/gj-3067145)
- Startdocument werkgroepen versterking kinderveiligheid (VenJ & VWS, maart 2011)
- Plan van aanpak werkgroep aanscherpen signalerings- en risicotaxatie instrumenten (2011)

Actie 16

Vergroten digitale alertheid bij professionals in jeugdzorg

A Algemene informatie

Actiehouder

Jeugdzorg Nederland

Probleem

Professionals die onderzoek doen naar kindermisbruik, vragen onvoldoende door op het vastleggen van digitaal beeldmateriaal.

Doelstelling

Professionals vragen door op beeldmateriaal na misbruik.

Resultaat

Protocol van handelen voor het Advies- en Meldpunten Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK) waarin het doorvragen op digitaal beeldmateriaal opgenomen is.

Opleverdatum

Juni 2013

Betrokken partijen

Jeugdzorg Nederland, VNG, Advies- en Meldpunten Huiselijk geweld en Kindermishandeling

Kwaliteitseisen

Het protocol is uitvoerbaar voor de professionals van AMHK's

Kosten

-

Planning

Oktober 2014 oplevering protocol

B Stand van zaken

Bevindingen

Volgens planning was in mei 2014 het conceptmodel handelingsprotocol gereed. In september is een conceptprotocol gepubliceerd. In dit protocol is het doorvragen op digitaal beeldmateriaal niet expliciet opgenomen.

Borging

Nog geen besluit opgenomen, zie aandachtspunt.

Aandachtspunten (*risico's, uitvoeringstoets, financiën*)

De AMK's geven aan dat opname in een protocol geen garantie is dat 'de waarheid' naar voren komt. In het contact met ouders (en kinderen) is veelal sprake van ontkenning van seksueel misbruik.

Advies

De Taskforce adviseert het ministerie van VWS om er bij Jeugdzorg Nederland op aan te dringen om een jaar na inwerkingtreding van het protocol na te gaan of het probleem in omvang is afgenomen.

EXTRA INFORMATIE

Actie 16

Vergroten digitale alertheid bij professionals in jeugdzorg

C Achtergrondinformatie

- De Nationaal Rapporteur Mensenhandel (NRM) heeft in haar rapport Kinderpornografie van oktober 2011 geadviseerd om professionals alerter te maken op 'digitale signalen'. Dit houdt in dat bij vermoeden van kindermishandeling of seksueel kindermisbruik zij ook letten op de aanwezigheid van beeldmateriaal.
- VWS en Jeugdzorg Nederland hebben begin 2012 afspraken gemaakt over de vergroting van de digitale alertheid. Eén van de afspraken houdt in dat tijdens de intake van een (potentieel) slachtoffer van seksueel kindermisbruik wordt gevraagd of er foto's en/of video's zijn gemaakt.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerker van ministerie van VWS

Documenten

- Rapport over Kinderpornografie van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel (oktober 2011)
- TK 2011-2012, 31015, Nr. 68
- Barrièremodel Kinderporno; barrières en interventies ten behoeve van de aanpak kinderporno (politie; oktober 2011)

Actie 17

Verbeteren van informatieuitwisseling zorg jeugdzorg

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VWS

Probleem

Professionals van (met name) de geestelijke gezondheidszorg en de jeugdzorg delen onvoldoende informatie. De inschattingen van de problematiek van en de veiligheidsrisico's voor het kind zijn hierdoor niet altijd even goed.

Doelstelling

Professionals in de jeugdzorg en (geestelijke) gezondheidszorg ervaren geen belemmeringen meer in informatie-uitwisseling. Professionals hebben duidelijkheid over wat mag worden uitgewisseld en hoe dit zorgvuldig dient te gebeuren.

Resultaat

Samenwerkingsafspraken en implementatieplan voor de informatie-uitwisseling tussen de partijen.

Opleverdatum

Juni 2013

Betrokken partijen

Geestelijke Gezondheidszorg Nederland NL (GGZ-NL), Koninklijke Nederlandsche Maatschappij ter bevordering der Geneeskunst (KNMG), Jeugdzorg Nederland, Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK).

Kwaliteitseisen

- Een werkgroep bestaande uit GGZ-NL, Jeugdzorg, RvdK, en KNMG geeft aan dat het resultaat bruikbaar is voor professionals.
- Rekening houdend met andere wetgeving zoals de Wet Big (Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg), Wet verplichte meldcode, herziening Kinderbeschermingswetgeving.

Kosten

-

Planning

Begin 2015 onderzoekt VWS of de afspraken leiden tot minder blokkades in de informatieuitwisseling tussen zorg en jeugdzorg.

B Stand van zaken

Bevindingen

In september 2014 is de App 'informatie delen' opgenomen in de App Store en onder de aandacht gebracht bij betrokken partijen. De App bevat de samenwerkingsafspraken. VWS faciliteert met inhuur van juridische expertise de implementatieactiviteiten. Zo heeft de gemeenten Rotterdam (voorheen de GGD) op 12 juni een symposium voor alle zorgverleners georganiseerd om ze te informeren over o.a. de samenwerkingsafspraken.

Borging

Veldpartijen zijn zelf verantwoordelijk voor de implementatie.

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

Uit onderzoek van de Taskforce kindermishandeling en seksueel misbruik naar ruim 20 kinddossiers in Amsterdam en Noord Nederland begin 2014 is gebleken dat het delen van informatie door professionals nog geen gemeengoed is en dat niet-delen een ernstige blokkade vormt bij het voorkomen en aanpakken van kindermishandeling.

Advies

De Taskforce adviseert de ministeries VWS en VenJ het delen van informatie verplicht te stellen: als één van de bij een kind betrokken organisaties/professionals een redelijk vermoeden van kindermishandeling heeft, moeten alle betrokken organisaties/professionals informatie delen. Indien nodig moet daarvoor de wet aangepast te worden.

EXTRA INFORMATIE

Actie 17

Verbeteren van informatieuitwisseling zorg jeugdzorg

C Achtergrondinformatie

- De medische sector is een belangrijke signaleerder van kindermishandeling. De informatie-uitwisseling tussen de jeugdzorg en de medische sector moet beter. Relevante informatie moet tijdig gewisseld worden vanuit de medische sector. En vanuit jeugdzorg en Raad voor de Kinderbescherming moet terugkoppeling plaatsvinden.
- In een werkgroep met zowel de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij ter bevordering der Geneeskunst (KNMG), Geestelijke Gezondheidszorg Nederland (GGZ-NL), Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP), Vereniging Vertrouwensartsen Kindermishandeling (VVAK), Jeugdzorg Nederland, Interprovinciaal Overleg (IPO) en Raad voor de Kinderbescherming, onder roulerend voorzitterschap van de KNMG/NVvP is gewerkt aan een model voor samenwerkingsafspraken.
- In het model is onder andere geformuleerd waar medici wel en geen informatie over kunnen geven. Bijvoorbeeld wel over het ziektebeeld maar niet of een kind thuis veilig is.
- Dit model is in augustus 2012 akkoord bevonden door alle betrokken bestuurders.
- Het ministerie van VWS volgt en faciliteert de werkgroep.
- Het KNMG heeft een overkoepelende functie en kijkt hoe toepasbaar de afspraken zijn bij de beroepsgroepen.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerkers van ministerie van VWS

Documenten

- Rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid 'Over de fysieke veiligheid van het jonge kind' (januari 2011)
- TK 2010-2011, 31839, Nr.80
- TK Voortgangsbrief Jeugdzorg, 7 juli 2011 (kenmerk j/gj-3067145)
- Startdocument werkgroepen versterking kinderveiligheid (VenJ & VWS, maart 2011)

MONITOR

Actie 18

Inzicht in forensisch- medische expertise

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VenJ

Probleem

Forensisch- medische expertise (FME) is nog onvoldoende ontsloten voor professionals in de jeugdzorg en de medische sector.

Doelstelling

Professionals uit de jeugdzorg en de medische sector weten dat forensisch-medische expertise bestaat en zetten het indien nodig in bij vermoedens van fysieke kindermishandeling.

Resultaat

Een ketenbreed stroomschema, twee daarvan afgeleide stroomschema's per sector (strafrechtelijke en medische) en een sociale kaart, per regio of landsdeel verschillend, met contactgegevens over FME.

Opleverdatum

December 2013

Betrokken partijen

Jeugdzorg, medische sector, Openbaar Ministerie, politie en Raad voor de Kinderbescherming.

Kwaliteitseisen

- Het stroomschema en de sociale kaart zijn praktisch toepasbaar voor professionals uit de medische sector, de strafrechtelijke sector en de jeugdzorg.
- Een werkgroep van vertegenwoordigers van de beroeps - groepen: vertrouwensarts (BJZ), jeugdarts (GGD), kinderarts, huisarts, forensisch arts (GGD), Raad voor de Kinderbescherming, politie en Openbaar Ministerie, geeft aan dat de producten overzichtelijk en toegankelijk zijn voor de professionals die zij vertegenwoordigen en praktisch toepasbaar zijn.

Kosten

Budget voor de inzet van een communicatiebureau aanwezig.

Planning

- Oktober/november 2014 invulling van de sociale kaart in een landelijke en 5 regionale bijeenkomsten met vertrouwensartsen, kinderartsen en andere specialisten.
- Oktober/november 2014 verspreiden van het stroomschema onder de beroepsgroep.
- Januari 2015 NFI start opleiding forensisch artsen over kindermishandeling.
- Eerste en tweede helft van 2015 ophalen van ervaringscijfers om tot een landelijk beeld te komen en inzicht in de tendens.

B Stand van zaken

Bevindingen

Het Stroomschema is gereed. De planning is verder vertraagd.

Met een brief van VWS en VenJ (d.d. 14 mei 2014) is de Tweede Kamer geïnformeerd over het stroomschema FME en de bijbehorende toelichting, zie: Tweede Kamer, vergaderjaar 2013–2014, 31 015, nr. 103. Daarmee is de fase bereikt van het verder implementeren van de voorgestelde samenwerking. Het stroomschema biedt hiervoor handvatten, lokaal maatwerk vult de samenwerking verder concreet in.

Borging

De vertrouwensartsen zullen gesteund door het stroomschema FME expertise kunnen blijven inzetten.

Na afronding van de opleidingen is een groep artsen getraind in FME kennis. Daarmee is de expertise regionaal voorhanden.

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

-

Advies

Geen advies

EXTRA INFORMATIE

Actie 18

Inzicht in forensisch- medische expertise

C Achtergrondinformatie

- Door inzet van forensisch- medische expertise na signalering van letsel bij kinderen kan aangetoond worden of er sprake is van kindermishandeling.
- Het ministerie van VenJ heeft met het ministerie van VWS een werkgroep opgericht met deelnemers uit de medische beroepsgroepen (forensisch artsen, vertrouwens- artsen, huisartsen, kinderartsen en jeugdartsen), jeugdzorg, Raad voor de Kinder- bescherming, politie en Openbaar Ministerie.
- Een onderzoek heeft het aanbod van de expertise in beeld gebracht, de potentiële vraag is niet helder naar voren gekomen. Het onderzoek is aan de Tweede Kamer aangeboden, de reactie daarop is in een uitgebreide bijlage bij de voortgangs - rapportage Geweld in Afhankelijkheidsrelaties (brief van 30 oktober 2012) gevoegd.
- Het voorgenomen convenant voor het verwerken van het stroomschema in de eigen werkprocessen is eind 2012 niet afgesloten. Er zijn echter afspraken binnen de werkgroep gemaakt en elke beroepsgroep (politie, artsen en Raad voor de Kinder- bescherming) stelt zijn eigen afgeleide stroomschema op.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerker van ministerie VenJ

Documenten

- TK Voortgangsrapportage najaar 2012 'geweld in afhankelijkheidsrelaties', 30 oktober 2012 (kenmerk DMO/MDH-3135909)
- Rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid 'Over de fysieke veiligheid van het jonge kind' (januari 2011)
- TK 2010-2011, 31839, Nr.80
- TK Voortgangsbrief Jeugdzorg, 7 juli 2011 (kenmerk j/gj-3067145)
- Startdocument werkgroepen versterking kinderveiligheid (VenJ & VWS, maart 2011)

MONITOR

Actie 19

Aanpak kindermishandeling in curriculum stimuleren

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VWS

Probleem

Professionals zijn onvoldoende opgeleid om te signaleren en handelen bij signalen van geweld in afhankelijkheidsrelaties (waaronder kindermishandeling).

Doelstelling

Opleidingen stimuleren om aandacht te besteden aan kindermishandeling.

Resultaat

Uitgevoerd plan van aanpak om de doelstelling te realiseren.

Opleverdatum

Loopt tot en met 2015

Betrokken partijen

Branche- en werkgeversorganisaties (onder andere Maatschappelijk Ondernemers Groep), organisaties die opleidingsprofielen opstellen (onder andere Calibres), onderwijskoepels (MBO raad, Vereniging Hogescholen) en opleidingen (zoals de HBO-opleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening).

Kwaliteitseisen

- Het plan van aanpak wordt in gezamenlijkheid uitgevoerd en is getoetst bij een klankbordgroep bestaande uit de Taskforce kindermishandeling en seksueel misbruik, Movisie, Nederlands Jeugdinstituut, The Next Page en de ministeries van VenJ, van OCW en van SZW.
- Inventarisatie aandacht GIA in opleidingen: de deelnemers van het afstemmingsoverleg GIA in opleidingen geven aan dat de informatie uit de monitor bruikbaar is om hun inzet binnen het plan van aanpak te richten op de juiste opleidingen.

- Een klankbordgroep geeft in de testfase aan dat de e-academy, het online kennisatelier, de GIA-checklist en de train-de-trainer deskundigheidsbevordering bruikbaar zijn.
- Online campagne: de klankbordgroep test de campagne uitingen vooraf.
- Afsluitende expertmeeting: de aanwezige werkgevers - organisaties en opleidingen geven aan dat de expertmeeting nuttige informatie oplevert.

Kosten

Budget is beschikbaar.

Planning

Tot 2015 uitvoering plan van aanpak:

- De e-academy wordt tot 2015 voortdurend uitgebreid met nieuwe lesprogramma's.
- Lesprogramma's uit de e-academy die inmiddels af zijn, worden getest door scholen uit de beroepsopleidingen.
- November 2014: online campagne.
- Begin 2015: start door Rutgers WPF, Movisie en NJI met de uitvoering van de train-de-trainer deskundigheidsbevordering docenten.
- Eind 2015: meting naar het effect van het plan van aanpak en of het heeft geleid tot meer aandacht voor Geweld in Afhankelijkheidsrelaties (GIA) bij niet- medische en medische opleidingen. Hiertoe heeft VWS de opdracht gegeven.
- Eind 2015: afsluitende bijeenkomst georganiseerd door het ministerie van VWS.

B Stand van zaken

Bevindingen

De e-academy wordt tot 2015 voortdurend uitgebreid met nieuwe lesprogramma's inmiddels zijn voor 14 opleidingen leerprogramma's ontwikkeld. De train-de-trainer deskundigheidsbevordering docenten is ontwikkeld door Rutgers WPF, Movisie en NJI.

Borging

- De onderwijssector is zelf verantwoordelijk om aandacht te geven aan GIA binnen de opleidingen. De onderwijssector kan dit borgen door GIA op te nemen in de kwaliteitseisen of competentie profielen voor opleidingen.
- De Inspectie voor de Gezondheidszorg heeft in september 2013 een aanbeveling gedaan om huiselijk geweld en kindermishandeling op te nemen in de curricula van medische basisopleidingen. De IGZ gaat in 2014 na of deze aanbeveling is opgevolgd.

Aandachtspunten (*risico's, uitvoeringstoets, financiën*)

-

Advies

Geen advies

EXTRA INFORMATIE

Actie 19

Aanpak kindermishandeling in curriculum stimuleren

C Achtergrondinformatie

- Deze actie kent een lange historie; in een beleidsbrief uit 1990 is er al sprake van meer aandacht voor de aanpak van kindermishandeling in opleidingen.
- In verschillende gesprekken wordt het belang van professioneel kunnen handelen bij (vermoedens van) kindermishandeling beklemtoond.
- In 2007 hebben het Nederlands Jeugdinstituut, TNO en Movisie met subsidie van VWS een inventarisatie uitgevoerd naar de aandacht voor huiselijk geweld, seksueel geweld en kindermishandeling in de beroepsopleidingen voor Jeugd(gezondheids)zorg tot 12 jaar.
- Het ministerie van VWS heeft in 2010, vanuit een toezegging van toenmalig minister Rouvoet, een inventarisatie bij de basisopleidingen van medische professionals uitgevoerd.
- In 2011 is het onderzoek uit 2010 herhaald en uitgebreid met aandacht voor huiselijk geweld (NJI)
- In 2012 is het onderzoek naar de sociaal-agogische, pedagogische, psychologische en zorg- en onderwijsopleidingen herhaald door NJI, TNO, Movisie en M&O Groep..
- In april 2012 hebben het ministerie van VWS en de Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter bevordering van de Geneeskunst (KNMG) een expertmeeting georganiseerd met artsen en arts opleiders waarin de onderzoeksresultaten uit 2011 van het Nederlands Jeugdinstituut werden besproken. Er is ook gediscussieerd over hoe professionals kunnen leren beter te handelen bij (vermoedens van) kindermishandeling en huiselijk geweld. In oktober 2012 heeft een vervolg expertmeeting plaatsgevonden.
- Naar aanleiding van deze expertmeeting heeft de KNMG met het ministerie van VWS een werkgroep in het leven geroepen Deze werkgroep heeft het competentieprofiel kindermishandeling en huiselijk geweld opgesteld.
- Door invoering Wet meldcode moeten professionals op de hoogte zijn van GIA. Dit maakt de noodzaak voor werkgevers, opleidingen en studenten om GIA op te nemen in curricula van initiële opleidingen groter.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerkers van ministerie van VWS

MONITOR

Actie 20

Besluitvorming over werkwijze huisverbod bij kindermishandeling

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VenJ

Probleem

Onduidelijk of gemeenten, politie en Advies en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) behoefte hebben aan een werkwijze voor het inzetten van huisverbod bij kindermishandeling.

Doelstelling

Duidelijkheid of gemeenten, politie en Advies en Meldpunt Kindermishandeling behoefte hebben aan een werkwijze.

Resultaat

Een besluit of er een werkwijze moet worden ontwikkeld voor gemeenten, politie en Advies en Meldpunt Kindermishandeling, hoe te handelen bij het opleggen van een huisverbod bij kindermishandeling.

Opleverdatum

Juni 2013

Betrokken partijen

Ministerie van VWS, Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), Jeugdzorg Nederland, politie, Raad voor de Kinderbescherming.

Kwaliteitseisen

Besluitvorming wordt onder andere gebaseerd op ervaringen die in het land zijn opgedaan, zoals in een pilot in Rotterdam. Het besluit wordt na overleg met de betrokken partijen genomen.

Kosten

Niet van toepassing

Planning

- December 2014: informatiemateriaal aangepast.
- December 2014 afronding onderzoek en oplevering van een (eventueel) aangepast RiHG
- Januari 2015 besluit op welke wijze het informatiemateriaal onder de aandacht van gemeenten kan worden gebracht.
- Februari 2015 verspreiding informatiemateriaal onder gemeenten.
- VenJ en VWS geven doorlopend gedurende 2014 bekendheid aan lokale initiatieven via de website www.huiselijkgeweld.nl

B Stand van zaken

Bevindingen

- VenJ heeft in de zomer 2014 opdracht gegeven aan Regioplan voor actualisering van het bestaande informatiemateriaal voor gemeenten. Hierin is ook aandacht voor de inzet van het huisverbod bij kindermishandeling. VenJ heeft in de zomer 2014 tevens aan Bureau Beke opdracht gegeven te onderzoeken of het RiHG (het risico-taxatie-instrument dat de politie gebruikt voor de afweging of een huisverbod opgelegd moet worden) aangepast moet worden.
- Bovenop de bestaande structurele financiering vanuit VenJ aan gemeenten ten behoeve van de uitvoering van het huisverbod (à € 1,2 miljoen per jaar) stelt VenJ vanaf 2015 structureel € 0,9 miljoen extra beschikbaar aan gemeenten. Hiermee worden gemeenten tegemoet gekomen in het hoger aantal huisverboden en het frequenter inzetten van het huisverbod bij kindermishandeling.

Borging

Niet van toepassing.

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

-

Advies

De Taskforce adviseert het Ministerie van VenJ om een jaar na verspreiding van het informatiemateriaal de bruikbaarheid daarvan bij gemeenten te toetsen.

EXTRA INFORMATIE

Actie 20

Besluitvorming over werkwijze huisverbod bij kindermishandeling

C Achtergrondinformatie

- Het tijdelijk huisverbod houdt in dat een pleger van huiselijk geweld in beginsel 10 dagen zijn of haar woning niet mag betreden. In die periode mag er ook geen contact worden opgenomen met partner en eventuele kinderen. Uit de procesevaluatie van de Wet tijdelijk huisverbod blijkt dat het tijdelijk huisverbod nauwelijks wordt ingezet in situaties waar alleen het kind slachtoffer is van kindermishandeling.
- Het rijk stimuleert gemeenten om het huisverbod – zo mogelijk – vaker toe te passen bij zaken van kindermishandeling.
- Hiertoe is op 20 juli 2011 een brief aan alle colleges van B&W gestuurd.
- Daarnaast is op 15 december 2011 door Movisie, in opdracht van VenJ en in samenwerking met VWS en VNG, voor gemeenten een congres georganiseerd over het huisverbod. Eén workshop had betrekking op het huisverbod bij kindermishandeling.
- Gemeenten krijgen structureel middelen voor de uitvoering van het huisverbod. Eind 2011 is eenmalig een bedrag van 1,2 miljoen euro via het gemeentefonds naar gemeenten overgeheveld. Dit bedrag is bedoeld voor de inzet van het tijdelijk huisverbod in de jaren 2012 en 2013, waaronder ook voor kindermishandeling.
- Rotterdam heeft het initiatief genomen om te verkennen hoe meer huisverboden bij kindermishandeling kunnen worden opgelegd. Het doel van de pilot in Rotterdam is om – voordat er een mogelijk incident plaatsvindt – een tijdelijk huisverbod op te leggen naar aanleiding van signalen en pre-screening. Binnen deze pilot zijn de volgende ketenpartners betrokken; politie, gemeenten, GGD en Jeugdzorg. Zij bespreken mogelijke signalen in een structureel overleg. De gemeente is de regisseur van het overleg.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerker van ministerie van VenJ

Documenten

- Procesevaluatie Wet tijdelijk huisverbod (november 2010)
- Kamerbrief onderzoeken huisverbod (14 februari 2011)
- Brief aan colleges van B&W (juli 2011)
- Onderzoek regioplan; positie kinderen bij het huisverbod (november 2012)
- Huisverbod bij kindermishandeling (GGD Rotterdam- Rijnmond, april 2012)

Actie 22

Herziening kinderbeschermingswetgeving

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VenJ

Probleem

Met de herziening is beoogd het huidige stelsel van kinderbeschermingsmaatregelen te moderniseren.

De oorspronkelijke formulering van dit actiepoint, waarin de nadruk lag op de maatregel voor opgroei-ondersteuning, is gewijzigd. Nu de Tweede Kamer heeft besloten de maatregel voor opgroei-ondersteuning 'MvO' niet in de wet terug te laten komen, monitort de Taskforce met deze actie vanaf dit moment de inwerkingtreding van (de herziening van de) kinderbeschermingswetgeving in zijn totaliteit.

Doelstelling

Kinderen ontvangen gerichte beschermingsmaatregelen.

Resultaat

Een effectief aanbod van kinderbeschermingsmaatregelen.

De bepalingen van de herziene kinderbeschermingsmaatregel gaan hieraan bijdragen.

Opleverdatum

1 januari 2015 inwerkingtreding van de herziene kinderbeschermingswetgeving.

Betrokken partijen

Raad voor de Kinderbescherming, rechters en jeugdzorg.

Kwaliteitseisen

-

Kosten

Aanvankelijk werd rekening gehouden met hoge extra kosten als gevolg van de invoering van de maatregel van opgroei-ondersteuning. Deze kostenpost is komen te vervallen met het schrappen van die maatregel in de wet. De kosten geraamd met de nu doorgevoerde wijzigingen bedragen ca.4 miljoen euro.

Planning

- 1 januari 2015 inwerkingtreding herziene kinderbeschermingswetgeving.
- Vierde kwartaal 2015 oplevering eindrapport WODC-onderzoek naar resultaten netwerkberaad.

B Stand van zaken

Bevindingen

De wet treedt in werking met ingang van 1 januari 2015, conform brief van 17 juni 2014 aan de Tweede Kamer. Het WODC-onderzoek naar de effecten van netwerkberaad in het gedwongen kader, waarvan de resultaten straks benut kunnen worden door de uitvoering, is gaande.

Borging

In de wet is voorzien dat een evaluatie van de herziende regelgeving na een periode van 5 jaar plaatsvindt. Om dit te borgen wordt in januari 2015 door het WODC gestart met een nulmeting.

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

-

Advies

Geen advies

EXTRA INFORMATIE

Actie 22

Herziening kinderbeschermingswetgeving

C Achtergrondinformatie

- De afgelopen jaren is geprobeerd bij 'lichtere' problemen binnen een gezin hulp te kunnen bieden. De mogelijkheid om de ondertoezichtstelling al in stelling te brengen door een (eenvoudige) herformulering ('ook voor lichtere problemen') is door amendering niet in het wetsvoorstel opgenomen. In plaats daarvan is aanvankelijk de maatregel van opgroeiondersteuning gekomen (zie paragraaf stand van zaken). In het wetsvoorstel waarin de maatregelen voor kinderbescherming worden herzien, komen verschillende voorstellen aan bod:
- Het belang van het kind vormt de eerste overweging bij beslissingen;
- De maatregelen van ontheffing en ontzetting uit het ouderlijke gezag worden vervangen door één kinderbeschermingsmaatregel. De instemming van de ouder met de beëindiging van het ouderlijke gezag is niet langer vereist;
- Er wordt verduidelijkt welke organisatie bevoegd is om een verzoekschrift in te dienen voor een kinderbeschermingsmaatregel zoals beperking of beëindiging van het gezag van ouders of voogden (dit stimuleert de ketenafstemming);
- Bureau Jeugdzorg (straks: de gecertificeerde instelling) legt over de uitvoering van de ondertoezichtstellingen verantwoording af aan de Raad voor de Kinderbescherming;
- Pleegouders krijgen een 'blokkaderecht' bij een ondertoezichtstelling.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerker van VenJ

Documenten

- Wetsvoorstel
- Brief staatssecretaris VenJ aan de Tweede Kamer d.d. 30 januari 2014, onderwerp: netwerkberaad in de jeugdbescherming.

Actie 23

Intensiveren opsporingsonderzoek

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VenJ

Probleem

Er komen veel zaken van geweld in huiselijke kring in beeld bij de politie, maar het blijkt moeilijk om deze zaken – wegens gebrek aan bewijs – verder het strafrecht in te krijgen.

Doelstelling

Er worden meer zaken strafrechtelijk behandeld en voorgelegd aan het Openbaar Ministerie (OM) en berecht via het rechtssysteem.

Resultaat

Verbetervoorstel aan de Minister van VenJ voor het opsporings- en vervolproces.

Opleverdatum

Januari 2014

Betrokken partijen

OM, politie en Reclassering Nederland

Kwaliteitseisen

- Het verbetervoorstel is budgetneutraal
- Het verbetervoorstel is afgestemd met de betrokken partijen zoals OM, politie en Reclassering Nederland.
- Het verbetervoorstel is afgestemd met andere trajecten binnen het ministerie van VenJ zoals project versterking prestatie strafrechtketen en forensisch-medische expertise.

Kosten

Er is geen nieuw (extra)budget beschikbaar.

Planning

- November 2014: Midterm Review zal hieraan nader aandacht besteden, i.h.b. hoe het geleverd gaat worden en of daarmee verbetering bereikt zal worden.
- Medio 2015: De Politie stelt een landelijke 'frontoffice kindermishandeling' in waar meldingen en aangiften kindermishandeling worden ontvangen. De frontoffice is 24 uur per dag bereikbaar voor urgente meldingen.

B Stand van zaken

Bevindingen

- De concept-Aanwijzing Huiselijke Geweld en Kindermishandeling en het bijbehorende document met kwaliteitseisen voor het onderzoek en het proces-verbaal bij kindermishandeling zijn gereed en worden door het OM via een formele consultatie ronde voorgelegd aan alle betrokken partijen.
- De nieuwe OM-Aanwijzing Huiselijk Geweld en Kinder - mishandeling, met als bijlage een document met kwaliteitseisen voor het onderzoek en het proces-verbaal, zal er aan moeten bijdragen dat dossiers van kindermishandeling beter en completer worden samengesteld waardoor er in een later stadium minder uitval is.
- Het ministerie van VenJ agendeert verbetering in de opsporing en vervolging in de periodieke overleggen met OM, politie en Reclassering Nederland.

- Daarnaast lopen er generieke trajecten om de opsporing en vervolging te verbeteren. Deze betreffen onder meer het programma Versterking Prestaties Strafrechtketen (VPS) en de ZSM-werkwijze.

Borging

-

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

Het is onduidelijk of de verbetervoorstellen effectief zijn en in hoeverre zij bijdragen aan de doelstelling.

Advies

De Taskforce adviseert VenJ uiterlijk 1 januari 2015 actie te ondernemen gericht op het verkrijgen van inzicht in de effectiviteit van de verbetervoorstellen.

EXTRA INFORMATIE

Actie 23

Intensiveren opsporingsonderzoek

C Achtergrondinformatie

- Het terugdringen van geweld in huiselijke kring is een belangrijke doelstelling van het Kabinet. Deze actie komt voort uit het feit dat er te weinig verdachten in een strafrechtelijke procedure komen.
- Het ministerie van VenJ streeft naar een verbeterde bewijsvoering en dossiervorming in zaken van geweld in huiselijke kring en van kindermishandeling in het bijzonder.
- De informatie-uitwisseling tussen het Openbaar Ministerie en politie bij het opbouwen van een dossier is niet optimaal. Het Openbaar Ministerie stuurt onvolledige dossiers terug naar politie. De mogelijkheid voor politie om verder gericht onderzoek te doen (en het dossier volledig te maken voor vervolging) is door het verstrijken van tijd minder geworden (blauwe plekken zijn verdwenen).
- Vertegenwoordigers van VenJ, politie, Openbaar Ministerie en de reclassering hebben vanaf het voorjaar 2012 in een werkgroep verbetervoorstellen ontwikkeld voor het verbeteren van het opsporingsonderzoek.
- De opdracht voor de werkgroep luidt: 'Ontwerp een voorstel voor verbeteringen van het opsporing- en vervolproces bij zaken van geweld in huiselijke kring en in het bijzonder voor zaken waarin kinderen betrokken zijn als slachtoffer dan wel als getuige van geweld in huiselijke kring.'
- Het verbeterplan van de werkgroep richtte zich op:
  - opsporing en vervolging.
  - de verkenning van mogelijkheden in de fase van opsporingsonderzoek (forensisch-medisch onderzoek, intensiever buurtonderzoek en meer getuigenverhoor).
  - de verkenning van mogelijkheden over de inzet van dadergerichte hulp.
  - verkenning van mogelijkheden in verbeterde ketensamenwerking.
  - voorstellen doen binnen de beschikbare capaciteit voor geweld in huiselijke kring.
  - het aanbrengen van gradaties in de zaken van geweld in huiselijke kring.
  - de uitkomsten van de werkgroep worden verankerd in de Aanwijzing voor geweld in afhankelijkheidsrelaties van het Openbaar Ministerie.
- Daarnaast lopen er generieke trajecten om de opsporing en vervolging te verbeteren. Deze betreffen onder meer het programma Versterking Prestaties Strafrechtketen (VPS) en de ZSM-werkwijze.

D Bronnen

Gesprekken

- Beleidsmedewerker van VenJ

Documenten

- VSO GIA (Kamerstukken II, 2013, 33400 XVI nr. 157)
- Startnotitie werkgroep (april 2012)
- TK 2011-2012, 28345, Nr. 116

5 Acties Rijk-Samson

MONITOR SAMSON

Actie 1

Contactfrequentie gezinsvoogdij verhogen

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VenJ

Probleem

Er is onvoldoende face-to-face contact tussen de gezinsvoogd en het kind.

Doelstelling

Voldoende face-to-face contact tussen de gezinsvoogd en het kind.

Resultaat

Een kader (in de vorm van een document) voor de minimale contactfrequentie van de gezinsvoogd met het kind, waarbij er ook aandacht is voor de kwaliteit van het contact en de inzet van het netwerk.

Opleverdatum

Eind 2013

Betrokken partijen

Jeugdzorg Nederland.

Kwaliteitseisen

- Het kader bevat een minimale contactfrequentie tussen gezinsvoogd en het kind.
- In het kader zijn eisen opgenomen over de kwaliteit van het contact en de inzet van het netwerk bij het bepalen van de frequentie.

Kosten

Het kader moet binnen de bestaande tariefafspraken financiering jeugdbescherming passen.

Planning

-

B Stand van zaken

Bevindingen

Jeugdzorg Nederland heeft eind augustus 2014 een visiedocument opgeleverd dat richting geeft aan het vaststellen en documenteren van de contactfrequentie. Hierbij heeft Jeugdzorg Nederland gekozen voor een andere invalshoek dan het opstellen van een richtlijn met een algemene minimum contactfrequentie. Gekozen is om een richtlijn op te stellen waarbij in het plan van aanpak verplicht per lid van het gezinssysteem wordt aangegeven hoe de beschikbare tijd verdeeld wordt (hoe vaak met wie en om welke reden er contact moet zijn). Hierbij moet een verband zichtbaar zijn tussen de problematiek en de daaraan gekoppelde gewenste ontwikkelingsuitkomsten enerzijds, en de gevraagde inspanning van de gezinsvoogd anderzijds.

Borging

- Het document is opgenomen in de handreiking voor de gemeenten over Jeugdbescherming en Jeugdreclassering dat voor de gemeenten is bestemd. Dit is een handreiking met informatie over onder andere welke kaders en protocollen er zijn voor jeugdbescherming/jeugdreclassering.
- Het Rijk publiceert dit document op de site voordejeugd.nl om dit onder de aandacht te brengen.

Aandachtspunten (*risico's, uitvoeringstoets, financiën*)

Onduidelijk is of de ondernomen actie heeft geleid tot meer face to face contact. In het visiedocument zijn geen inhoudelijke eisen opgenomen over de kwaliteit van het contact (zie hierboven bij kwaliteitseisen); dit wordt overgelaten aan de betrokken gezinsvoogd.

Advies

De Taskforce adviseert VenJ uiterlijk eind 2015 te onderzoeken of de richtlijn heeft geleid tot meer face-to-face contact.

EXTRA INFORMATIE

Actie 1

Contactfrequentie gezinsvoogdij verhogen

C Achtergrondinformatie

- De Commissie-Samson concludeert dat de beschermingsconstructie van een kind in een pleeggezin op papier in orde lijkt, maar in de praktijk nogal eens tekort schiet.
- De Commissie-Samson adviseert de caseload van de gezinsvoogd te verlagen zodanig dat voldoende face-to-face en één-op-één contact met het kind mogelijk is (afgestemd op de zwaarte van de zaak). De ministeries van VenJ en van VWS onderkennen in de kabinetsreactie van 21 december 2012 de noodzaak van voldoende face-to-face en één-op-één contact met het kind. De huidige caseloadnorm van gemiddeld 1:15 laat ruimte aan de sector om, afhankelijk van de zwaarte van casus, hier op maat invulling aan te geven. Jeugdzorg Nederland onderzoekt welke invulling zij, binnen de bestaande tariefafspraken, hieraan kan geven om de beschermingsconstructie te verbeteren.

D Bronnen

Gesprekken

- Medewerkers ministeries van VWS en van VenJ

Documenten

- Eindrapport 'Omringd door zorg, toch niet veilig' (Commissie-Samson, 8 oktober 2012)

Actie 2

Financiële regelingen uitvoeren

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VenJ

Probleem

Slachtoffers van seksueel misbruik in de jeugdzorg en pleeggezinnen hebben behoefte aan erkenning en tegemoetkoming, ook in financiële zin. De huidige SGM-regeling biedt hiervoor onvoldoende mogelijkheden. De Commissie-Samson heeft daarom aanbevolen om de begrenzing (geen zaken van vóór 1973) in de huidige SGM-regeling voor slachtoffers uit het domein Samson op te heffen.

Doelstelling

Een betekenisvolle invulling geven aan de behoefte van slachtoffers aan erkenning in de vorm van een financiële tegemoetkoming.

Resultaat

- Tijdelijke regeling tegemoetkoming seksueel misbruik (bestuursrechtelijke regeling)
- Statuut afhandeling civiele vorderingen tot schadevergoeding seksueel misbruik (civielrechtelijke regeling).

Opleverdatum

Medio 2013 zijn de regelingen vastgesteld.

Tot eind 2015 mogelijkheid tot indienen van een aanvraag voor slachtoffers.

Betrokken partijen

Slachtofferhulp Nederland, Schadefonds Geweldsmisdrijven, Jeugdzorg Nederland en het ministerie van VWS

Kwaliteitseisen

- Goede voorlichting aan slachtoffers over de regelingen
- Laagdrempelige regelingen
- Bieden van ondersteuning tijdens het gehele proces (van aanvraag tot afhandeling van de regeling)

Kosten

- Ministeries van VWS en van VenJ bekostigen de tijdelijke regeling (ook de uitvoeringskosten). Hiervoor is een budget van € 2,3 miljoen beschikbaar.
- De jeugdzorgsector, ministeries van VenJ en van VWS bekostigen gezamenlijk het Statuut (ook de uitvoeringskosten). Hiervoor is een budget van € 12,24 miljoen beschikbaar

Planning

December 2015 eind mogelijkheid tot aanmelden voor slachtoffers

B Stand van zaken

Bevindingen

- Er zijn 375 aanvragen voor de Tijdelijke Regeling ingediend. Er is op 242 aanvragen beslist. In totaal zijn tot nu toe 200 zaken toegewezen en 42 zaken afgewezen. Per oktober 2014 is op basis van de Tijdelijke Regeling € 2.008.151 uitgekeerd.
- Voor het Statuut zijn 129 aanvragen ingediend. In 21 zaken is uitspraak gedaan, en van deze 21 zaken is in 12 zaken een toekenning uitgesproken. Het totaal uitgekeerde bedrag bedraagt € 625.830.

Borging

-

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

-

Advies

Actie is afgerond; kan uit de Monitor

EXTRA INFORMATIE

Actie 2

Financiële regelingen uitvoeren

C Achtergrondinformatie

- Het Statuut is bedoeld voor minderjarige slachtoffers van misbruik in de periode 1945 t/m 31 december 2012. Uitgangspunt voor het Statuut is dat zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de RKK-regeling. De regeling houdt met deze definiëring van de doelgroep rekening met het feit dat het voor veel slachtoffers vele jaren heeft geduurd voordat zij er aan toe waren om te spreken over wat hen is overkomen. Voor een civiele vordering kan dan een verjaringstermijn belemmeren dat een slachtoffer alsnog een partij aansprakelijk stelt.
- De Tijdelijke regeling is bedoeld voor slachtoffers die hun schade niet op de dader kunnen verhalen (bijv. omdat de instelling failliet is of de dader overleden). Het misbruik moet evenals bij het Statuut aannemelijk worden gemaakt maar met een minder zware bewijslast dan bij het Statuut. De Tijdelijke regeling is bedoeld voor minderjarige slachtoffers van misbruik in de periode 1945 t/m 31 december 2009.
- Deze datum ligt – in tegenstelling tot bij het Statuut – in het verleden. Gebleken is dat een belangrijke belemmering voor de toegang tot de bestaande regeling van het SGM niet alleen de grens van 1973 is, maar ook de begrenzing dat niet meer dan drie jaar verstreken mag zijn tussen het misdrijf en de aanmelding bij het SGM. Iemand die slachtoffer is geweest van seksueel misbruik in bijvoorbeeld 2011 kan een beroep doen op het reguliere SGM. Voor die gevallen zijn de aanpassingen opgenomen in de Tijdelijke regeling niet nodig om toegang te krijgen tot het reguliere SGM.
- De regelingen zijn bedoeld voor slachtoffers van misbruik tot en met eind 2012. Voor de toekomst uitsluiten dat er geen misbruik meer plaats zal vinden, is helaas niet mogelijk, maar de ministeries van VenJ en van VWS geven in de beleidsreactie van 21 december 2012 aan dat met het verschijnen van het rapport van de Commissie-Samson en de opening van de Hulplijn, de drempel voor slachtoffers wordt verlaagd om hulpverlening te zoeken, aangifte te doen en/of een civiele vordering in te dienen. Voor mogelijk misbruik na deze datum staan de reguliere procedures ter beschikking.
- De uitvoering van de regelingen vindt plaats door het Schadefonds Geweldsmisdrijven.
- Slachtofferhulp Nederland heeft een belangrijke rol in de toeleiding en begeleiding van slachtoffers.

D Bronnen

Gesprekken

- Medewerkers ministeries van VWS en van VenJ

Documenten

- Eindrapport 'Omringd door zorg, toch niet veilig' (Commissie-Samson, 8 oktober 2012)
- Kabinetsreactie op aanbevelingen Commissie-Samson, 21 december 2012 (TK 2012/2013, 33 345, nr. 3)

MONITOR SAMSON

Actie 3

Duidelijke rolverdeling tussen gezinsvoogd en pleegzorgmedewerker

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VenJ

Probleem

Er is onduidelijkheid over de rolverdeling tussen pleegzorgwerker en (gezins)voogd.

Doelstelling

Betere beschermingsconstructie rondom het pleegkind door betere rolverdeling en samenwerking tussen de gezinsvoogd en de pleegzorgwerker.

Resultaat

Landelijk kwaliteitskader (werkafspraken) voor Jeugdzorg Nederland

Opleverdatum

Medio 2014

Betrokken partijen

Jeugdzorg Nederland en ministerie van VWS

Kwaliteitseisen

- Het kwaliteitskader bevat basisafspraken over taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de gezinsvoogd en pleegzorgwerker.
- Het kader biedt het werkveld handvatten voor regionale samenwerkingsafspraken over de rolverdeling.
- Het kader biedt handvatten inzake samenwerking en communicatie met de (pleeg)ouders en het kind.
- Ook wordt opgenomen hoe gehandeld dient te worden bij onduidelijkheid.
- Jeugdzorg Nederland betreft het werkveld bij het opstellen van het kader.

Kosten

Er zijn geen kosten aan deze actie verbonden.

Planning

-

B Stand van zaken

Bevindingen

Jeugdzorg Nederland heeft eind augustus 2014 een document opgeleverd (zie www.voordejeugd.nl) dat als kwaliteitskader dient over taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de gezinsvoogd en pleegzorgwerker. In het document 'Pleegzorg: een gezamenlijk zorg, de landelijke handreiking Samenwerkingsafspraken tussen Bureau Jeugdzorg/Landelijke werkende instelling en de Pleegzorgaanbieders' staan richtlijnen over wie wanneer verantwoordelijk is voor het kind en zet professionals rondom het kind aan om afspraken met elkaar daarover te maken. Jeugdzorg Nederland heeft dit document in augustus actief onder de leden verspreid.

Het document is opgenomen in de handreiking voor de gemeenten over Jeugdbescherming en Jeugdreclassering. Dit is een handreiking met informatie over onder andere welke kaders en protocollen er zijn voor jeugdbescherming/jeugdreclassering.

Het Rijk heeft dit document in september op de site voordejeugd.nl gezet om dit onder de aandacht te brengen.

Borging

-

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

-

Advies

Actie is afgerond; kan uit de Monitor

EXTRA INFORMATIE

Actie 3

Duidelijke rolverdeling tussen gezinsvoogd en pleegzorgmedewerker

C Achtergrondinformatie

De Commissie-Samson concludeert dat de beschermingsconstructie van een kind in een pleeggezin op papier in orde lijkt, maar in de praktijk nogal eens tekort schiet. De Commissie-Samson adviseert te komen tot een duidelijke rolverdeling tussen de gezinsvoogd en de pleegzorgmedewerker en geeft in overweging de beide rollen samen te voegen in één functionaris.

In de kabinetsreactie op de aanbevelingen van Samson op 21 december 2012 hebben de ministeries van VenJ en van VWS het volgende aangegeven:

- Het advies van de Commissie-Samson om te komen tot een duidelijke rolverdeling wordt omarmd.
- De ministeries van VenJ en van VWS zijn van mening dat het beleggen van de diverse taken bij één functionaris niet in het belang is van het kind. Deze overtuiging wordt gedeeld door Jeugdzorg Nederland. Ook de nieuwe Jeugdwet gaat uit van splitsing van de rollen. Het niet samenvoegen van de rollen betekent evenwel dat flink moet worden ingezet op het verhelderen van de rollen, zodat de beschermingsconstructie ook in de praktijk werkt. Samen met het werkveld werken de ministeries van VenJ en van VWS een verduidelijking van de rolverdeling (gezins)voogd – pleegzorgmedewerker uit, gebaseerd op de volgende uitgangspunten:
  - Er dient meer helderheid te komen in de verschillende rollen en verantwoordelijkheden van de (gezins)voogd en de pleegzorgwerker. Uitkomsten dienen te worden geborgd in de beschrijvingen van de werkprocessen en daarnaast worden de uitkomsten geborgd in bijvoorbeeld het kwaliteitskader dat ontwikkeld wordt door Jeugdzorg Nederland.
  - De samenwerking tussen beide functionarissen moet, waar deze onvoldoende is, beter en moet worden vastgelegd.
  - Het kind en de (pleeg) ouders moeten weten bij wie zij met welke vragen en problemen terecht kunnen.

D Bronnen

Gesprekken

- Medewerkers ministeries van VWS en van VenJ

Documenten

- Eindrapport 'Omringd door zorg, toch niet veilig' (Commissie-Samson, 8 oktober 2012)
- Kabinetsreactie op aanbevelingen Commissie-Samson, 21 december 2012 (TK 2012/2013, 33 345, nr. 3)

Actie 4

Continue screening personeel jeugdzorg onderzoeken

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VWS

Probleem

Er bestaat binnen de jeugdhulp onvoldoende inzicht in justitiële feiten die na verstrekking van de VOG gepleegd worden.

Doelstelling

Bevorderen van de veiligheid van kinderen in de jeugdhulp en Justitiële Jeugdinstellingen (JJI) door te voorkomen dat personeel met relevante justitiële delicten in aanraking komt met kinderen in de jeugdhulp.

Resultaat

Brief aan de Tweede Kamer van de staatssecretarissen van VWS en van VenJ met een standpunt over de invoering van continue screening in de jeugdhulp, op basis van de analyse van de uitvoeringsconsequenties en -kosten, en de visie van VenJ over integriteit en screening.

Opleverdatum

Juli 2014

Betrokken partijen

Ministerie VenJ, sectoren in de jeugdhulp, Inspectie Jeugdzorg, Inspectie voor de Gezondheidszorg, Justis, Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

Kwaliteitseisen

Kosten en inspanningen moeten in balans zijn met de te verwachten opbrengst van deze actie. De actie geeft administratieve lasten en heeft maatschappelijke effecten, die afgewogen moeten worden tegen de beoogde veiligheidswinst.

Kosten

-

Planning

- December 2014: VenJ visie over integriteit en screening in kwetsbare sectoren naar de Tweede Kamer.
- Eerste kwartaal 2015: standpunt VWS en VenJ over continue screening in de jeugdhulp

B Stand van zaken

Bevindingen

VenJ bereiden de visie voor. Deze actie heeft vertraging opgelopen.

Borging

-

Aandachtspunten (*risico's, uitvoeringstoets, financiën*)

-

Advies

Geen advies

EXTRA INFORMATIE

Actie 4

Continue screening personeel jeugdzorg onderzoeken

C Achtergrondinformatie

D Bronnen

Gesprekken

- Medewerkers ministeries van VWS en van VenJ

Documenten

- Eindrapport 'Omringd door zorg, toch niet veilig' (Commissie-Samson, 8 oktober 2012)
- Kabinetsreactie op aanbevelingen Commissie-Samson, 21 december 2012 (TK 2012/2013, 33 345, nr. 3)

Actie 5

Wetenschappelijk onderzoek verrichten

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VWS

Probleem

Onduidelijk of meer onderzoek nodig is naar de aard en omvang, de impact en fysieke gevolgen van seksueel misbruik.

Doelstelling

Het ontwikkelen van wetenschappelijk onderbouwd beleid op het terrein van seksueel misbruik.

Resultaat

Besluitvorming over eventueel vervolgonderzoek.

WODC-onderzoek naar (verklarende) factoren die bijdragen aan of beschermen tegen hernieuwd slachtofferschap, daderschap en ander seksueel overschrijdend gedrag van kinderen die al eerder slachtoffer van seksueel misbruik zijn geworden.

Opleverdatum

1 juni 2014

Betrokken partijen

-

Kwaliteitseisen

- Het onderzoek moet bestaande lacunes in de kennis opvullen;
- Er wordt zoveel mogelijk aangesloten bij bestaand onderzoek/monitoren;
- De kennis moet bijdragen aan beter onderbouwd beleid en verbeteringen voor de praktijk op het terrein van de jeugdhulp

Kosten

Budget voor WODC onderzoek is beschikbaar

Planning

December 2014: toezending WODC rapport aan de Tweede Kamer tesamen met de voortgangsbrief Geweld in Afhankelijkheidsrelaties, vergezeld van een besluit over eventueel vervolgonderzoek.

B Stand van zaken

Bevindingen

Het WODC-onderzoek is gestart op 1 december 2013 en op 19 juli 2014 afgerond.

De planning is met een half jaar vertraagd.

Borging

-

Aandachtspunten (risico's, uitvoeringstoets, financiën)

-

Advies

Geen advies.

EXTRA INFORMATIE

Actie 5

Wetenschappelijk onderzoek verrichten

C Achtergrondinformatie

D Bronnen

Gesprekken

- Medewerkers ministeries van VWS en van VenJ

Documenten

- Eindrapport 'Omringd door zorg, toch niet veilig' (Commissie-Samson, 8 oktober 2012)
- Kabinetsreactie op aanbevelingen Commissie-Samson, 21 december 2012 (TK 2012/2013, 33 435, nr 3)

Actie 6

Data infrastructuur onderzoeken

A Algemene informatie

Actiehouder

Ministerie van VWS

Probleem

Het is onduidelijk welke beleidsinformatie nodig is voor de stelselverantwoordelijkheid van het rijk.

Doelstelling

Vanuit de stelselverantwoordelijkheid die het rijk vanaf 2015 heeft, heeft het rijk met gemeenten bepaald welke beleidsinformatie over kindermishandeling het rijk in het nieuwe stelsel wil verkrijgen en hoe. Op basis van de beleidsinformatie kan het beleid indien nodig door gemeenten en het rijk worden aangepast.

Resultaat

Besluit van het rijk (in de vorm van een AMvB) welke beleidsinformatie (inhoudelijke items) AMHK aan het rijk over kindermishandeling moet aanleveren.

Opleverdatum

Volgt vaststelling Jeugdwet en wijziging Wet maatschappelijke ondersteuning

Betrokken partijen

Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), Jeugdzorg Nederland, Vereniging vertrouwensartsen kindermishandeling (VVAK), GGD-NL, Federatie Opvang, Raad voor de Kinderbescherming en Maatschappelijke Ondernemers Groep.

Kwaliteitseisen

Administratieve lasten voor het veld moeten beperkt blijven. Kosten en baten moeten in evenwicht zijn. Moet eenduidig meetbaar zijn.

Kosten

-

Planning

De vaststelling van de AMvB volgt de Jeugdwet en de wijziging van de Wet maatschappelijke ondersteuning

B Stand van zaken

Bevindingen

De AMvB is in augustus 2014 ter advisering aan de Raad van State voorgelegd. Afstemming beleidsinformatie in AMvB Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK) met betrokken koepels is afgerond.

Aandachtspunten (*risico's, uitvoeringstoets, financiën*)

Onduidelijk is of c.q. in hoeverre aan de kwaliteitseisen is voldaan.

Borging

-

Advies

De Taskforce adviseert het ministerie van VWS om uiterlijk een jaar na inwerkingtreding van de AmvB inzicht te verkrijgen in de vraag of c.q. in hoeverre aan de kwaliteitseisen is voldaan.

EXTRA INFORMATIE

Actie 6

Data infrastructuur onderzoeken

C Achtergrondinformatie

- De Commissie-Samson beveelt aan om met het oog op toekomstig onderzoek en beleidsontwikkeling voor een data-infrastructuur te zorgen die het mogelijk maakt om later beleidsaanpassingen te evalueren.
- De data voor het AMHK (Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling) zullen onder de Jeugdwet op eenzelfde wijze worden verzameld als dat nu voor het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling gebeurt.
- De items worden wettelijk vastgelegd in een AMvB AMHK (Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling), die onder de WMO valt.
- Naast deze informatie is ook de informatie uit het prevalentieonderzoek van belang om de effectiviteit van het beleid te meten. Dit prevalentieonderzoek is gepland in het kader van het Actieplan Kinderen veilig.

D Bronnen

Gesprekken

- Medewerkers ministeries van VWS en van VenJ

Documenten

- Eindrapport 'Omringd door zorg, toch niet veilig' (Commissie-Samson, 8 oktober 2012)
- Kabinetsreactie op aanbevelingen Commissie-Samson, 21 december 2012 (TK 2012/2013, 33 435, nr 3)

6 Codering van de acties Actieplan Kinderen veilig en acties Rijk-Samson

Actie		planning	kwaliteit
Actie 1	multidisciplinaire aanpak ondersteunen en evalueren		
Actie 2	evalueren regierol gemeenten kindermishandeling		
Actie 3	internetdossier/handreiking gemeenten		
Actie 5	prevalentieonderzoek 2015		
Actie 6	effecten Signs of Safety inventariseren		
Actie 7	ouders en kinderen digivaardig & alert maken		
Actie 8	helpdesk 'Stop it now' ondersteunen		
Actie 9	strafmaatrichtlijn kindermishandeling		
Actie 11	stimuleren gedrags- en zorginterventies		
Actie 12	verbetering zicht op voorgeschiedenis kindermishandeling Planning		
Actie 13	publiekscampagne		
Actie 14	implementatie Wet verplichte meldcode		
Actie 15	aanscherpen van signalering- en risicotaxatieinstrumenten		
Actie 16	vergroten digitale alertheid bij professionals in jeugdzorg		
Actie 17	verbeteren van informatie uitwisseling zorg jeugdzorg		
Actie 18	inzicht in forensisch-medische expertise		
Actie 19	aanpak kindermishandeling in curriculum stimuleren		
Actie 20	besluitvorming over werkwijze huisverbod		
Actie 22	herziening kindbeschermingswetgeving		
Actie 23	intensiveren opsporingsonderzoek		
Samson 1	Contactfrequentie gezinsvoogdij verhogen		
Samson 2	Financiële regelingen uitvoeren		
Samson 3	Duidelijke rolverdeling tussen gezinsvoogd en pleegzorgmedewerker		
Samson 4	Continue screening personeel jeugdzorg onderzoeken		
Samson 5	Wetenschappelijk onderzoek verrichten		
Samson 6	Data infrastructuur onderzoeken		

De codering heeft de volgende definities:

planning	kwaliteit
de einddatum wordt naar verwachting gehaald	de actie voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen
de actie heeft vertraging, minder dan 6 maanden ten opzichte van de einddatum	de actie voldoet grotendeels aan de gestelde kwaliteitseisen
de actie heeft vertraging, meer dan 6 maanden ten opzichte van de einddatum	de actie voldoet grotendeels niet aan de gestelde kwaliteitseisen
	gegevens ontbreken om de kwaliteit te kunnen beoordelen.

Colofon

De Monitor Actieplan Kinderen veilig 2012-2016 en Acties Rijk-Samson, november 2014, is een uitgave van de Taskforce kindermishandeling en seksueel misbruik

Vormgeving Studio Tint, Den Haag

Den Haag, november 2014

Taskforce kindermishandeling en seksueel misbruik

Bezoekadres:

Lange Voorhout 13

2514 EA Den Haag

Telefoon (070) 376 58 30

E-mail info@tfkinderenveilig.nl

Website www.taskforcekinderenveilig.nl

Niets uit deze publicatie mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke andere wijze dan ook, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van de Taskforce kindermishandeling en seksueel misbruik. Aan de totstandkoming van deze publicatie is de grootst mogelijke zorg besteed. De Taskforce kan echter niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele onjuistheden, noch kunnen aan de inhoud rechten worden ontleend.

Inhoud

Inleiding

Werkwijze

Analyse, conclusie en aanbeveling

Acties Kinderen veilig

Acties Rijk Samson

Codering